

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti šek zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha číslo
78.180. Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. To-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

VELIČASTEN SPREJEM PREDSEDNIKA VLADE V SLOVENIJI

Presrečni pozdravi od Brežic do Ljubljane - Navdušene manifestacije v prestolnici dravske banovine - Triumfalna pot ministrskega predsednika generala Živkovića in članov vlade po Gorenjskem

Ljubljana, 9. novembra. Prvi uradni prihod g. predsednika vlade generala Petra Živkovića v dravsko banovino je vzbudil v našem prebivalstvu čustvo prijetnega zadoščenja za vse iskrene simpatije, ki jih goji napram najzvestejšemu sodelavcu Nj. Vel. kralja, velikemu poborniku za složno, vzajemno delo vseh državljanov v prid enotni, nedeljivi Jugoslaviji. Neposredni, osebni stik predsednika in članov vlade s prebivalstvom v raznih banovinah je doslej postal krasna dokazila zaupanja v srečno bodočnost, — bivanje visokih gostov v naši banovini in njenem osrčju, beli Ljubljani, pa je še posebno močno izkazalo manifestacije, ki so pokazale, da slovenski del naroda, zvesti čuvar na severo-

zapadu Jugoslavije, trdno veruje v uspeh velikih smotrov in nalog, ki jih je Nj. Vel. kralj Aleksander poveril vladi gosp. generala Petra Živkovića.

Na vsej poti od Brežic do Ljubljane so se zgrinjale množice k pozdravu, Ljubljana sama je kakor le redkokdaj dala duška svojemu pravemu čustvovanju, a popoldanski izlet g. predsednika vlade in gg. ministrov na Gorenjsko je tako presrečno osvetlil zaupanje našega podeželskega ljudstva v smoteno regeneracijo Jugoslavije, njegove težnje in težave in njegovo domovinsko ljubezen, da bo današnji dan ostal nepozabljen. Sam spomin nanj bo bodril k nadaljnji bratski vzajemnosti, k delu, vztrajanju in žrtvovanju za srečnejšo bodočnost nas vseh.

Na poti od Brežic do Ljubljane

Osebnemu vlakcu, s katerim se je danes zjutraj g. ministrski predsednik Peter Živković pripeljal preko Zagreba v dravsko banovino, je bil priklopljen eleganten salonski voz z vozom za avtomobil in službenim vagonom. V pozdrav ob prihodu preko meje naše banovine so pričakovali g. predsednika predstavniki državnih oblasti in samoupravnih korporacij na brežiškem kolodvoru. V Brežicah pa se g. general Živković še ni pojavil, pač pa je že izstopil v Sevnici, kjer so ga pozdravili Sokoli v kroju, gasilci, občinski zastopi sevnške in okoliških občin. Postaja v Sevnici je bila kakor tudi vse ostale okusno okrašena ter je nudila izredno praznični izgled.

Tudi v Radečah so pričakovali visokega gosta naraščaj sokolskega društva in šolskega deca ter radeški župan g. Polanc z občinskimi svetovalci. — Posebno slovesen pa je bil

sprejem na Zidanem mostu,

kjer so se zbrali gasilci, Sokoli in Sokolice, železničarji s svojo godbo, učitelstvo z Zidanega mosta in okolice, okoliški župani in občinski svetniki ter velika množica prebivalstva. Nekaj minut po 8.20 je zavozil med sviranjem železničarske godbe na postajo vlak, iz katerega je izstopil s prijaznim nasmehom predsednik vlade ter sprejel raport sreskega načelnika Pinkave, ki mu je nato predstavil zbrane župane in druge predstavnike. Po predstavljanju je stopil predsednik Živković k vrstam postrojenih Sokolov ter jih pozdravil: »Zdravo Sokoli!« Starešina je vprašal, ali ima društvo telovadnico in telovadno orodje. Na odgovor, da telovadnice še nimajo, pač pa da mislijo na zgraditev sokolskega doma, jih je obodril v njihovi nameri ter jih pozval, naj tudi v bodoče zvesto služijo sokolski ideji. Nato se je pričel razgovarjati s posameznimi gasilci in se informirati o stanju njihovih društev. Govoril je tudi z učitelji, zlasti z upraviteljem osnovne šole na Zidanem mostu ter povpraševal potem male dedke, ki so mu klicalo živio in Zdravo, koliko so stare, koliko imajo sester in bratcev in kako daleč morajo hoditi v šolo. Otroci so mu prav pogumno in razločno odgovarjali.

Med sviranjem godbe se je odpeljal vlak dalje in se ustavil zopet

na hrastniški postaji,

kjer je bila zbrana velika množica šolske dece, sokolskega naraščaja in članstva, gasilcev, pevskih društev, zastopnikov rezervnih oficirjev, občinski svetniki in vodstvo hrastniškega premogovnika z ravnateljem na čelu.

Po poročilu ravnatelja hrastniškega premogokopa o stanju delavcev v tem rudniku ter njihovem materijalnem položaju se je predsednik Živković obrnil proti uniformiranim rudarjem ter jih pričel izpraševati, koliko je njihova plača. Prijetno presenečeni so mu rudarji odgovarjali. Ko je predsednik slišal razne številke, kakor 40, 45, 36 itd., je pozval svoje spremljevalce, potem pa glasno dejal: »Rekli so mi, da znašajo plače od 60 do 150 Din na dan. Radoveden sem, kdo ima 150 Din.« Javil se ni nihče.

Pred vstopom v salonski voz je predsednik še enkrat povpraševal ravnatelja premogokopa o stanju v rudniku ter se posebno zanimal za položaj reduciranih rudarjev. Izrazil je željo, ali ne bi bilo mogoče vendar te ljudi na kak način zaposliti, da bi si prislu-

žili vsaj vsakdanji kruh. Posebno ga je dirnila vest, da odhajajo brezposelni rudarji v tujino.

Med vzklikanjem množic je vlak odbrzel.

V Trbovljah

je bil obširni prostor pred kolodvorskim poslopjem natrpan z občinstvom, sokolstvom, gasilci, pevskimi društvi, šolsko dečo, zastopniki rezervnih oficirjev itd. Tudi tukaj je bilo na peronu lepo število uniformiranih rudarjev s staro častiljivo rudarsko zastavo.

Ko je med sviranjem državne himne izstopil predsednik iz vagona, ga je pozdravil s toplim in iskrenim nagovorom župan Vodušek. Predstavil mu je nato posamezne skupine, ki so prihitele na kolodvor pozdravit predsednika v zahvalo za njegovo verno delo za izgraditev naše Jugoslavije. Predsednik je šel od skupine do skupine ter se s posameznimi predstavniki razgovarjal o najrazličnejših težavah, ki tarejo njihova društva. Med drugim mu je bil predstavljen tudi predsednik trboveljskega pev. društva Zvon, ki obhaja baš te dni 35letnico svojega delovanja. Predsednika je to vidno vzdostilo ter je naročil svojemu tajniku, naj takoj izplača blaginiku društva 5000 Din za proslavo 35letnice.

Tudi v Trbovljah se je g. predsednik predvsem zanimal za položaj rudarjev in za njihove plače. Navzoči rudniški ravnatelj ga je informiral, da je v rudniku še vedno zaposlenih kakih 3000 rudarjev, dočim je bilo okrog 1000 rudarjev reduciranih. Od teh je šla večina v inozemstvo, nekaj pa se jih prehranjuje s tem, da služijo na deželi kot hlanci in poljski delavci.

V živahnem razgovoru je bil predsednik tudi s šolskim upraviteljem Plavškom, ki mu je na vprašanje, koliko učiteljev je v Trbovljah, odgovoril, da jih je vsega skupaj okrog 80, ki poučujejo nad 2500 učencev. Ker se je predsednik zaradi tega precej začudil, so mu pojasnili, da je trboveljska občina ena največjih podeželskih občin ter da šteje klub vsej emigraciji še vedno okoli 18 tisoč prebivalcev.

Kakor na vseh prejšnjih postajah je tudi v Trbovljah pozdravil predsednik z vidnim veseljem Sokole, ki so prisneli na kolodvor s člansko in naraščajsko zastavo. Tudi tu se je zanimal, ali ima Sokol že svoj dom. Ko mu je starešina odvrnil, da je bilo društvo ustanovljeno že leta 1909 in da ima tudi krasen sokolski dom, ki je stal 1 milijon 200.000 Din, od katerih je samo še 300.000 dolga, je dejal predsednik, da so Slovenci stari Sokoli in da se divi podjetnosti slovenskih Sokolov pri postavljanju sokolskih domov. Zadovoljen je bil tudi, ko je izvedel, da šteje trboveljsko sokolsko društvo nad 500 članov.

Enako svečano so sprejeli predsednika tudi

v Zagorju,

kjer so se razpostavile po vsem peronu s šestimi zastavami in godbo razne organizacije, med katerimi so bili Sokoli številčno najmočnejši. Lepo pa so bili zastopani tudi gasilci. Visokega gosta je pozdravil župan Grčar, ki je v kratkih in jedrnatih besedah poveličeval delo predsednika za konsolidacijo in stabilizacijo države. Tudi v Zagorju se je predsednik največ razgovarjal z rudarji in se zanimal kako živijo.

V daljšem razgovoru je ostal zlasti s stari rudarjem, ki je že 30 let pri rudniku ter ima 41 Din na dan, pri tem

Predsednik vlade odhaja s slavnostne seje

Ministrski predsednik v razgovoru s podstarostom SKJ Ganglom in načelnikom gasilske zveze g. Turkom

Dame v narodnih nošah pričakujejo visokega gosta

pa je pošteno vzgojil šestero otrok, od katerih so tudi trije v rudniku. Ko je nato govoril še s Sokoli in šolskim upraviteljem, se je predsednik vrnil v vlak.

V Litli

je pozdravila ministrskega predsednika v la litjska gasilska godba s Triglavskim maršem. Čim je vlak pristal, je stopil k salonskemu vozcu sreski poglavar Podboj

ter predstavil navzoče funkcionarje, med njimi banskega svetnika in litjskega župana Lebingerja, ki je v srbohrvaščini pozdravil predsednika vlade s kratkim nagovorom, v katerem je poudaril veliko zadoščenje slovenskega podežlja, da je sedanja kr. vlada, najmočnejša po konstruk-

tivnem delu in volji, rešila našo državo v najbolj kritičnih trenutkih z jakim nastopom in tako uredila naše razmere, da zdaj lahko rečemo, da je zakon za vse državljane enak od Triglava do Gjevzelije. S pozdravom Nj. Vel. kralju in z željo, da bi bila pot predsednika vlade in gg. ministrov po naši banovini kronana z najlepšim uspehom, je g. Lebinger zaključil svoj govor.

Gospodu predsedniku vlade je bil predstavljen starosta litjskega sokolskega društva brat dr. Krevcl, ki je izjavil, da ima društvo okoli 400 članov in članic in da deluje že 20 let ter da je bilo eno prvih, ki je zgradilo svoj lastni dom. Nato je gosp. predsednik vlade obšel med glasnim po-

zdravljanjem zbranih Litličanov vrste Sokolov in se rokoval s posameznimi občinskimi svetniki. Ob tej priliki mu je bila predstavljena tudi vdova pokojnega častnega predsednika Ciril - Metodove družbe Luka Svetca. Naposled je še g. predsednik obšel vrste gasilcev ter se ustavil pri starosti litjske gasilske župe Lajovicu ter ga vprašal, koliko časa že deluje v gasilski organizaciji. Ko je starosta odgovoril, da že preko 25 let, je to predsednika razveselilo ter je pri odhodu zatrdil, da se divi širokopoltnosti in veliki organizaciji slovenskih gasilcev.

V Zalogu

je bil pozdrav tem bolj prisrčen, ker so bili zbrani pred okrašenim kolodvorom samo malčki osnovne šole, ki so oduševljeno pozdravljali predsednika z mahanjem zastavic in živahnim vzklikanjem. Kljub temu, da je bil na kolodvoru samo ta nožni drobiž, je predsednik izstopil iz vagona, stopil med malčke ter jih pričel povpraševati, v kateri razred hodijo, koliko so stari, kaj delajo starši itd. Med razgovorom jih je prijazno gladil in božal po glavah. Osebnost je želel spoznati tudi vseh pet učiteljev, ki so privedli malčke na kolodvor. V imenu učiteljskega zbora mu je pojasnjeval položaj osnovne šole v Zalogu g. šolski upravitelj Fran Silvester.

Na zadnji postaji tik pred Ljubljano

Dev. Mar. v Polju

je bila zbrana velika množica kmetskega prebivalstva, ki je ne pričakovano navdušeno pozdravljalo ministrskega predsednika ter ga tako obkrožilo, da se domala ni mogel vrniti v vagon. Stare mamice in očetje, ki so se vračali od maše pri Dev. Mariji v Polju, so kaj simpatično in ljubeznivo komentirali prihod in prijaznost visokega dostojanstvenika. Pa tudi g. predsednik vlade je bil očitno vzradodšen zaradi iskrenih pozdravov slovenskega kmetskega prebivalstva in je našel za slehernega toplo besedo. Nihče ni utekel njegove mu živahnemu pogledu. Ker se g. predsednik kar ni mogel ločiti od naših kmetov, so strojevodje, zvesti in dosledni v svoji službi, ponovno dali signal za odhod in je moral predsednik v zadnjem hipu skočiti na stopnišče svojega vagona. Poteklo je le še par minut in pojavila se je bela Ljubljana, vsa praznično razpoložena za sprejem predsednika vlade.

Navdušenje v beli Ljubljani

Ze davno pred prihodom predsednika vlade je bila razgibana vsa Ljubljana. Razgrnile so se jutranje megle in obetalo se je prijazen jesenski dan. Na prostorni trg pred glavnim kolodvorom, okrašen s 30 zastavami na visokih drogih, ki so v lahnem vetriču njihale v ritmu svojih neštetihi pestrih tovaršic, krasečih vse ljubljanske ulice, so se zgrinjale velike množice. Prihajala so številna društva in zastopstva ter se po točno določenem razporedu razmetila v velikem polkrogu. Že sam pogled na te skupine je bil osvajač. Na levi strani so se razporedile sokolske čete z devetimi prapori in godbo Sokola I, k posebnih pestrosti so pripomogli vzdolž fronte nasproti kolodvoru razpostavljeni oddelki gasilskih društev celotne ljubljanske župe, za svojim praporom so se postavili skavti, tik pri izhodu so stali ob svojem praporu narodni železničarji, a visoko sta se sredi skupin dvigala tudi prapor Prosvetne zveze in šentpeterskega Prosvetnega društva. Bila je navzoča močna skupina dobrovolincev, kornorativno so prišli zavedni Sočani, Cirilmetodarji in še članstvo vseh ostalih narodnih društev. Mnogo je bilo akademске omladine, mladež ljubljanskih zavodov pa je tvorila osrednje šnalirja vzdolž Miklošičeve ceste. — dekleta vsa s šopki svežega cvetja za najznejši pozdrav visokega gosta.

Sprejem na kolodvoru

K sprejemu predsednika vlade na kolodvoru so se zbrali zastopniki vseh civilnih in vojaških oblasti ter raznih kulturnih in gospodarskih organizacij in korporacij. Kolodvor je bil slavnostno okrašen in od vhoda z Masarykove ceste do perona so tvorili šnalir železničarji, uslužbeni na ljubljanski postaji. Zastopniki oblasti in kornoracij so pričeli prihajati že ob pol 10. dopoldne.

Na peronu so se zbrali že v Ljubljani navzoči ministri dr. Milan Srškič,

Ir. Stanko Sverljuga, inž. Dušan Serbec in dr. Ivan Švegl, ki so se živahno razgovarjali z navzočimi zastopniki raznih korporacij in uradov. Na peronu so bili poleg drugih: bivši ministri dr. Kramer, Pucelj, dr. Kulovec, dr. Gosar, prof. Sušnik, Ivan Hribar in dr. Zupanič, načelnik vseh oddelkov banske uprave z dr. Staretom in dr. Vončina na čelu, župan dr. Dinka Puc z občinskimi svetniki, škof dr. Rožman s stolnim kanonikom dr. Klijarjem, mariborski pomožni škof dr. Tomažič, rektor ljubljanske univerze dr. Serko in prorektor dr. Dolenc, podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije E. Gangl, savezni načelnik SKJ Bajzelj, divizionar general Veselinović z načelnikom štaba polkovnika Milčevićem, komandant žandarmerije polkovnik Paroka, več drugih visokih oficirjev, predsednik viš dež. sodišča dr. Rogina, viš dr. tožilec dr. Grasselli, dr. tožilec dr. Ogorevc, državni pravobranilec dr. Souvan, podpredsednik viš dež. sodišča dr. Golia, namestnik viš dr. pravdnika dr. Munda, direktor finančne uprave dr. Povalec, železniški direktor dr. Borko, poštni direktor dr. Gregorič, policijski upravnik dr. Guštin, postajnačelnik Ludvik, prosvetni šef dr. Lončar, višji rudarski svetnik dr. Stergar, predsednik bivšega oblastnega odbora dr. Natlačan, banski svetnik dr. Senčar iz Praga, magistrni direktor dr. Zarnik z načelniki magistratnih uradov, predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelacin z generalnim tajnikom dr. Fr. Windischerjem in tajnikom Ivanom Mohoričem, predsednik Rdečega križa dr. Fetič, predsednik Mestne hranilnice ljubljanske dr. Vinko Gregorič, predsednik ljubljanske kreditne banke dr. Defranceschi, starosta Jugoslovanske gasilske zveze Josip Turk, predsednik Pokojniškega zavoda Alojzij Vrtovec in podpredsednik obnem. predstavnikov konzorcija »Jutra«, načelnik Adolf Ribnikar, predsednik notarske zbornice dr. Hudovernik, direktor konservatorija Matej Hubad, predsednik Pevske zveze dr. Mohorič, podpredsednik društva »Soča« Sanci, predsednik ljubljanske sekcije Novinarskega združenja Stanko Virant, predsednik ljubljanskega velesejma Fran Bonač, zastopnik društva »Pravniki« dr. Sajovic, predsednik Zdravniške zbornice dr. Rus, predsednik Zveze obrtnih zadrug Fran Rehek, predsednik ljubljanskega Aero-kluba Rado Hribar, predsednik Zveze rezervnih oficirjev inž. Bevc, predsednik županske zveze Novak, predsednik Katoliškega akademskega društva »Narte Velikonja, zastopnik Kmečke zveze Ivan Brodar, zastopnik Zveze slovenskih vojakov Ivo

Matičič, upravnik ljubljanskega Narodnega gledališča in predsednik Francoskega instituta pesnik Oton Zupančič, zastopnik Udrženja narodnih železničarjev Ivan Deržič, predsednik Narodne strokovne zveze Rudolf Juvan, predsednik Zveze kulturnih društev ravnatelj Anton Jug, ravnatelj Akademskega kolegija prof. Jeran, predsednik Kmetijske družbe Oton Dela, komisar Okrožnega urada za zavarojanje delavcev dr. Krek, komisar Trgovskega bolniškega društva zborni tajnik dr. Pless in mnogi drugi.

V častnem številu je bilo zastopano ljubljansko žensko, mnoge med njimi v naši narodni noši; na peronu so bile poleg drugih dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, gospa Pucova, ga. Maša Gromova za klub Primork, ga. Potočnikova in ga. Šičeva za CMD. Pridružila se jim je tudi skupina gojenk mestne realne gimnazije.

K sprejemu je prišel tudi francoski vojaški ataše v Beogradu g. Carolay, ki je dospel v Ljubljano kot delegat odbora za sprejem francoskih gostov, ki potujejo v Beograd k odkritju Spomenika hvalnosti Franciji.

Ob 10.30 je bil naznanjen prihod vlaka, ki je imel zaradi pozdravov med potom polno zakašnjenje. Vs. zbran zastopniki so se razvrstili na peronu in kmalu nato je privozil zagrebški osebni vlak z dvema okrašenima lokomotivama. Železničarska godba je zasvirala pozdrav in ko se je vlak polagoma ustavil, je število občinstva pričelo vzklíkati predsedniku vlade generalu Živkoviću, ki se je pojavil na vratih svojega salonske voza. Najprej je segel v roko ljubljanskemu županu dr. Pucu, nakar je pristopil pomožni škof dr. Tomažič iz Maribora, ki ga je pozdravil v imenu odsotnega škofa dr. Karlina. Nato je župan dr. Puc predstavil predsedniku vlade zastopnike oblasti in ostalih korporacij.

Pristopile so tudi gospodične v narodnih nošah in gdč. Furlanova je ponudila po staroslovenskem običaju predsedniku vlade v znak dobrodošlice kruh in sol. Po kratkem razgovoru z nekaterimi predstavniki oblasti je krenil ministrski predsednik živahno pozdravljen od občinstva skozi špalir železničarjev in drugega občinstva na trg pred kolodvorom. Spotoma je ogovoril in pozdravil starostno J. J. Josipa Turka in ga vprašal, kako je potekel Jugoslovanski gasilski kongres. Pred kolodvorom samim sta ga živahno pozdravila zastopnika narodnih udeležencev železničarjev, ki ju je general Živković vprašal, katere organizacije zastopata. »Živelj« jima je v odzdrav vrnil g. general.

Zmagoslaven pohod po Miklošičevi resti

Cim se je g. predsednik Živković pojavil s svojim odličnim spremstvom ob izhodu glavnega kolodvora, so mu v pozdrav zaorili neštevilni vzklíki: »Živel kralj! Živela Jugoslavija! Žive general Živković!« Vsa ogromna množica razporejenih organizacij in tisočih množic na prostornem Masarykovem trgu, je tvorila en sam gozd dvignjenih rok, mahajočih predsedniku vlade burno v pozdrav. Dasi so pred kolodvorom bili pripravljeni avtomobili, se je g. predsednik vlade s kratko simpatično gesto odločil, da premeri pot od glavnega kolodvora do Uniona peš. Spotoma se je razvil impozanten sprevod. Sokolska godba s svojim vrhim kapelnikom Verijem Švajgerjem na čelu je udarila takt koračnice; za njo se je razvrstilo devetero častiljivih sokolskih praporov. Za temi simboli najiskrenjšega jugoslovanskega edinstva so stopali predstavniki ljubljanske sokolske župe s starostjo Pipenbacherjem na čelu. V 22 četverstopih so koračili Sokoli v krogih. Člani ljubljanskih društev. Strunim sokolskim četam je sledilo sokolsko starešinstvo s prvim podstarostjo br. Ganglom in saveznim načelnikom br. Bajžljem v sredini.

Neposredno za sokolskim starešinstvom je stopal predsednik vlade general Živković v spremstvu vršilca dolžnosti bana g. dr. Pirkmajerja in ljubljanskega župana dr. Dinka Puc, za njim ministri v spremstvu nekaterih visokih dostojanstvenikov. Jedru celotnega sprevoda so se seveda takoj priključili tudi novinarji, in sicer poleg domačih tudi zastopniki zagrebških, beograjskih in inozemskih novin. Predsednik vlade je v živahnem razgovoru s svojima spremljevalcema neprestano oddajal burno vzklíkajoči množici razporejeni v dolgi špalir po vsej Miklošičevi cesti. Nadaljevanje sprevoda so tvorili skavti in gozdovniki s svojim praporom, sledila so ljubljanska pevka društva, nato železničarska godba »Sloga«, za katero so stopali nacionalni železničarji s praporom na čelu. Ko je občinstvo na pločnikih uzrlo v osmerostope razporejeno članstvo najrazličnejših ljubljanskih društev, se je spontano priključilo sprevodu in se je ogromna množica pomikala proti hotelu Unionu. A med tem, ko je čelo sprevoda že davno dospelo do Franciškanске cerkve in je predsednik vlade že stopil v hotel Union, so se zadaj za ogromno množico oglašali akordi delavske godbe »Zarje«, za katero so kot zaključek sprevoda stopale strune gasilske čete z zastavo, pod vodstvom zveznega načelnika Milka Hojana. Vobče so gasilske čete v skupnem pohodu pokazale prekrasno disciplino. Posebne pozornosti in simpatije pa je bil deležen barjanski gasilski naraščaj, pred katerim je stopal triletni Ladko, sinček barjanskega načelnika

obč. svetnika Vrbinca, noseč jugoslovensko trobojko in venomer skušajoč ubrati takt koračnice z vso ostalo gasilsko armado.

Na vsej triumfalni poti od kolodvora do Uniona so bili s posebno simpatijo opaženi spontani kratki intermezi: predsednika vlade, ki ni mogel zatajiti odkritosrčnega veselja nad prelepim sprejemom. Že pred glavnim kolodvorom se je najprej ustavil pred skupino gasilskih naraščajnikov in obdržal enega izmed njih po licih. Na vogalu pred kolodvorom se je hipoma okrenil in stopil h kapelniku godbe »Zaria« in se niformiral o njegovi godbeni organizaciji. Dvakrat se je ustavil tudi na Miklošičevi cesti, kjer sta stala na pločniku dva nosilca praporov. Stop« je k njima in se pozanimal, kakšni organizaciji pripadata. Divni so bili orizeri, ko je gladina med burnim pozdravljanjem vsipala cvetje na g. predsednika.

Med tem, ko so topovski strelji preko vse ljubljanske pokrajine oznanjali prihod predsednika vlade v Ljubljano, se je vsa ogromna množica zgrubila pred hotelom Unionom. Vlada je pravcata gneča od križišča Miklošičeve ceste in Dalmatinove ulice vse tja do Marijinega trga. Vsa srca so orekipevala navdušenja in neprestano so ozračje pretresali gromovi vzklíki na čast kralju, Jugoslaviji in predsedniku vlade.

Zahvala predsednika vlade

Predsednik vlade je v spremstvu ministrov, dostojanstvenikov in novinarjev krenil v prvo nadstropje hotela Union, kjer so bili zanj apartmani na vogalu hotela. V prvem nadstropju se je kratko, a prijazno razgovarjal z novinarji in pokazal velik interes za razmere novinarske službe v Ljubljani. — Burne ovacije za ulice pa so ga privabile, da se je pojavil na balkonu, okrašenem z zelenimi girlandami. Sam pojav predsednika vlade je že elektrizirano raznoličenje zbrane množice stopnjevalo do velikanskega navdušenja, ki je našlo svojo strugo šele tedaj, ko se je v kratkem sozvočju oglasilo petje združenih ljubljanskih pevskih zborov pod vodstvom pevovodje Zorka Prelovca:

— Slovenec, Srb, Hrvat ... za uvijek brat i brat ...

Se preden so mogli pevski zbori dokončati ta refren, je množica v orkanu navdušenja ponovila ovacije, med katerimi je domala utonila tudi kratka zahvala predsednika vlade, ki je mahajoč z desnico v pozdrav izrazil:

— Bratje Slovenci! Iskreno se vam zahvaljujem za tako priskrben sprejem! Živelj!

Med zvoke sokolske godbe so se vmešali vzklíki množice, ko se je predsednik vlade zopet umaknil v svojo sobo. Policija pod osebnim vodstvom

g. upravnik dr. Ouština je med tem obskrbela, da se je našlo dovolj prostora pred izhodom hotela Union, kjer je predsednik vlade v spremstvu vršilca dolžnosti bana dr. Pirkmajerja zasedel svoj avto in se skozi ogromni špalir ljudstva odpeljal proti palači banske uprave. V ostalih avtomobilih so mu sledili g. ministri in razni odlični predstavniki.

V palači banske uprave

so bili v slavnostni dvorani zbrani še fi in višji častniki posameznih oddelkov banske uprave. Točno ob pol 12. se je pojavil ministrski predsednik v slavnostni dvorani ter stopil v spremstvu vršilca dolžnosti bana dr. Pirkmajerja v polkrog zbranega uradništva. G. dr. Pirkmajer je s kratkim nagovorom toplo pozdravil ministrskega predsednika, želeč mu iskreno dobro-

Svečana seja občinskega sveta

Ker seino dvorano na magistratu še popravljajo, so se zbrali člani občinske uprave v zborniški dvorani univerze, ki je bila za to priliko slavnostno dekorirana z eksotičnimi rastlinami in preprogami. Pred sedeži občinskih svetnikov so bili postavljeni za odlične goste fotelji, govorniška miza na predsedniški estadi je bila pokrita s preprogo in okrašena s krasnim šopkom blede-rdečih vrtnic. A blizu tam je stal mikrofoni, da poneso v svet celotni potek slavnostne občinske seje. Galerije so bile polne. V srednji galerijski loži so bili vodilni funkcionarji magistrata in mestnih podjetij, v ložah na obeh straneh v sredini se je zbralo narodno žensktvo z gospo dvorno damo Franjo Tavčarjevo in županjo Olgo Pucovo. nekatere dame so bile v narodnih nošah. Na desni galeriji so prisostvovali seji bivši ministri gg. Pucelj, Zupanič in dr. Gosar, vodilni funkcionarji raznih oblastev, državnih in banovinskih institucij ter trgovskih, prometnih in industrijskih organizacij. Na levi galeriji pa so bili še ostali častni gostje in zapopniiki društev in raznih korporacij. Reprezentativno stopnišče, ki vodi iz Vegove ulice v zborniško dvorano, je bilo bogato dekorirano z zelenjem in raznimi rastlinami, pokrito z rdečo preprogo in razsvetljeno s številnimi velikimi žarnicami.

Na vzočju stopnjic so čakali odlične goste župan dr. Puc, podžupan prof. Jarc, načelnik finančnega oddelka občinske uprave Ivan Tavčar in občinski svetnik Josip Turk.

Ob 11.45 se je z avtom pripeljal ministrski predsednik general Živković pred univerzo v spremstvu ministrov gg. dr. Sverljuge, Sršiča, Serbeca in Šveglja. Kot zastopnika banske uprave sta spremljala visoke goste vršilec dolžnosti bana g. dr. Pirkmajer in načelnik upravnega oddelka g. dvorni svetnik Leon Stare. Velikanska množica, ki se je zbrala pred univerzo, je z navdušenimi živjo-klici pozdravljala načelnika vlade generala Živkovića in njegovo spremstvo. Dame v narodnih nošah so tik pri vhodu v univerzo posebno simpatično izrazile pozdrav s poklonitvijo rdečih nageljčkov.

V foyeru je župan dr. Puc s svojim spremstvom sprejel ministrskega predsednika in došle ministre ter jih po kratkem pozdravu spremel do vrha stopnjic, kjer je v salonu pred zborniško dvorano pozdravil došle goste rektor univerze prof. dr. Serko. Obenem se je g. rektor opravičel, da se žal ne more udeležiti nadaljnjih prireditvev na čast ministrskega predsednika, ker mora na poziv ministrstva prosvete takoj odpotovati v Beograd na svečanosti francosko-jugoslovanske prijateljstva na Kalamegdanu.

Županov pozdrav in nagovor

Ko je general Živković s spremstvom vstopil v zborniško dvorano, so občinski svetniki polnoštevilno zbrani vsi v svečanih črnih oblekah, navdušeno pozdravili najvišje predstavnike centralne vlade z dolgotrajnim ploskanjem in vzklíkanjem. Ko se je pozdravni aplavz poleg, je župan dr. Puc otvoril svečano sejo občinske uprave, kratko pozdravil predsednika vlade in došle ministre, ugotovil sklepčnost seje in določil za overovatelja zapisnika občinska svetnika Jarca in Turka. Kot zapisnikar je fungiral prezidijski tajnik dr. Fux. Nato je g. župan tehtno in zanosno nadaljeval:

Gospod predsednik!

V posebno srečo si štejem, da ste nas blagovolili posetiti kot najvišji šef vse uprave v državi. Vaš poset nam je tem ljubši, ker moremo v Vaši osebi pozdraviti ne samo predsednika vlade, marveč moža, ki kot zaupnik Nj. Vel. kralja vodi danes državo po novih poteh.

Zalostna je bila doba pred zgodovinskim 6. januarjem. Vsi, ki smo ljubili državo, smo s strahom gledali destruktivne sile, partizanstvo, borbo med brati, propast demokracije. Zavedajoč se na eni strani bogastva naše zemlje, smo na drugi strani skoro prišli do prepričanja, da nismo v stanu dvigniti ga in porabiti v prid naroda. Čut skupnosti je padel, namesto da bi naraščal.

6. januar nam je vrnil vero v bodočnost našega naroda in zaupanje v državo. Hvala za ta čin Nj. Vel. kralju in Vam, gospod predsednik! S ponosom se nazivljemo Jugoslovenci, zavedajoč se, da nismo s tem ničesar izgubili, pač pa ogromno pridobili kot člani enega naroda, ki stremi na vsej občini prvotni od Triglava do Vardara k enemu smotru!

Et meminisse iuvat! Da znamo prav ceniti današnje stanje, se je treba spomniti

došli, obenem pa, da bi bil nosilec težen uradništva pri Nj. Vel. kralju. Poudarjal je, da je bilo in bo uradništvo vedno zvesto kraljevskemu domu in domovini ter da bo služilo ideologiji kraljevinskega manifesta z dne 6. januarja. Nato je g. dr. Pirkmajer predstavil ministrskemu predsedniku vse navzoče uradnike — vsakemu izmed njih je general Živković stisnil desnico. Posamezne je vprašal o njihovih poslih, nakar je celotno uradništvo nazgovoril s prisrčnimi besedami. — Uradniki so nato zapustili slavnostno dvorano, v kateri je ostal ministrski predsednik z ostalimi ministri in dr. Pirkmajerjem, s katerim se je še nekaj časa razgovarjal. Ob tričetrti na 12. se je general Živković odpeljal proti univerzi k najnamenitejši slovesnosti današnjega dne: k slavnostni seji ljubljanskega občinskega sveta.

onih dolgih stoletij, ki jih je preživel naš narod v sužnosti. Na lastni zemlji je roboval tuju, ki je vsa najodličnejša mesta, najboljšo zemljo, najboljši kruh pridržal zase. Naše ljudstvo je tlačeno, grčakom in tujemu kapitalu. Njegovega jezika niso hoteli poznati ne na sodnih, ne v uradih, da, niti v šolah. A če je kdaj ubogemu trpinu vzplamtela kri, mu je znal tuji gospodar z brezobzirno morijo takoj zatreti vsako željo po svobodi. Tako je naša zgodovina od Matije Gubca pa do Adamiča in Lundra ter žrtve svetovne vojne samo zgodovina trpljenja in gorja, solza in krvi!

Danes smo svobodni v pravem pomenu besede. Nikdar ni imel slovenski jezik tolikih pravic, kakor jih ima danes, ko je tudi kot službeni jezik v rabi pri vseh oblastvih in ko se goji po tolikih školah, Nobenih ovir, da se ne bi razmahnila naša kultura, ako niso v nas samih. To svobodo ste nam dali vi, bratje Srbi, junastvo in žrtve vaše vojske! Ne moremo v tem svečanem trenutku pozabiti na vso za nas prelito kri in v globoki zahvalnosti se klanjamo spominu padlih junakov, predvsem pa spominu blagopokojnega kralja Petra Osvoboditelja Slava jim!

Če pa smo v svobodi zaradi bratomornih bojev postajali malodušni, nam je Vaša vlada vrnila vero v nas same. Nov pokret vidimo po vsej državi. Dela se intenzivno in dela se mnogo! Brez tuje pomoči, z lastnimi silami se grade železnice, pristanišča, stavbe, ceste, bolnice, šole. Tudi naše mesto se ima vladi zahvaliti za marsikaj. Ko Vam tudi zato izrekamo svojo vdano zahvalo. Vas prosimo nadalje naklonjenosti, a obenem tudi, da vzamete na znanje, da se globoko zavedamo svojih dolžnosti do kralja, naroda in države. Zavedamo se jih tembolj, ker živimo na eksponiranem ozemlju, na katerem smo bili od nekdaj predstraža. Toda v preteklih časih smo bili predstraža tuierodem — danes smo predstraža s svojem kralju, svojem narodu, danes stražimo svojo domovino sebi in svoji deci! Zato smo nov rod, z novo krvjo in novim čuvstvom.

Ako iščete ljubezni, evo je! Ako potrebujete zvestih in vdanih src, tu jih imate! Ako bo treba žrtve, dali jih bomo! In če bo treba, da damo domovini na oltar svoje življenje, ne bomo pomišljali! Naj živi Jugoslavija, naj živi Nj. Vel. kralj Aleksander, naj živi gospod predsednik vlade general Živković!

Markantnim poudarkom županovega govora so zbrani občinski svetniki in častni gostje na galeriji navdušeno pritrjevali z dolgotrajnim ploskanjem in oduševljenim vzklíkanjem.

Govor predsednika vlade

Ko je g. župan končal svoj govor in se je polagoma poleglo dolgotrajno ploskanje, je stopil g. ministrski predsednik general Živković k referentski mizi na predsedniško estrado. Burnim pozdravom od vseh strani se je general Živković s prijaznim nasmeškom zahvalil, povabil g. župana ob svojo stran in nato povzel besedo. Med splošno tišino, ki jo je le pri pomembnih poudarkih govora prekinilo navdušeno pritrjevalno ploskanje, je govornik izvajal:

Gospod predsednik in gospodje občinski svetniki!

Zahvaljujem se Vam za lepe pozdravne besede in za presrčni sprejem.

Srečen sem, da se mi je prožila prilika, da kot predsednik kraljevske vlade naše uedinjene domovine prisostvojem svečani seji občine tega zgodovinskega mesta, naše drage bele Ljubljane, ki je vedno bila za te kraje svetilnik budne nacionalne zavesti in prave jugoslovanske misli ter je igrala pomembno vlogo tako na delu za naše osvoboditve in uedinjenje, kakor danes pri delu izgradnje in konsolidiranja naše države in pri varovanju vseh velikih pridobitev, ki jih je naš celotni narod odkupil s trpljenjem in žrtvami.

Smatram istočasno za ugodno dolžnost, da se preko vas zahvalim tudi vsemu tukajšnjemu zavednemu meščanstvu za veličastni sprejem in rodoljubne manifestacije vdanosti in ljubezni napram Nj. Vel. kralju ter vdanosti ideji narodnega in državnega edinstva.

V tem radostnem razpoloženju in navdušenju prebivalcev mesta Ljubljane vidim najboljšo potrdilo, da je slovenski del našega naroda pojmlil važnost in pomen zgodovinskih dogodkov 6. januarja in 3. oktobra 1929, da je sprejel vse ideje te nove dobe in je pripravil vdano sodelovati in podpirati kraljevsko vlado pri izvrševanju velikih nalog, ki so ji poverjene.

Nova doba, ki je prekinila s starimi metodami delavnosti in borbe in je napravila konec žalostnim plemenskim in verskim nesporazumom in brezplodnim strankarskim sporom in prerekanjem,

nam vsem nalaga tudi nove dolžnosti: Da se definitivno otresemo vseh grdih navad in zablod iz prošlosti in da v polnem medsebojnem zaupanju in bratski ljubezni posvetimo vse svoje sile pozitivnemu delu in službi za veliko narodno in državno jugoslovensko misel!

V tem delu bomo našli vsi mi — i Slovenci i Hrvati i Srbi — ustvaritev svojih velikih idealov, da kot svobodni in popolnoma enakopravni državljani, spoštujoči naše plemenske lastnosti in tradicije, izgrajujemo jugoslovensko bodočnost naše velike narodne zajednice, veličino in sijaj naše mile domovine Jugoslavije.

Tako kakor ste, gospoda, leta 1908, ob priliki krvavih dogodkov v povodu proslave sv. Cirila in Metoda disciplinirali svoja srca in svoje duše ter se otreli strankarstva in se združili k skupni borbi za obrambo svoje nacionalne svobode, časti in imena — tako verujem, da se boste tudi sedaj vsi brez razlike bive razvojenosti združili k vzajemnemu sodelovanju, k složenemu in solidnemu delu, da očuvamo in izgradimo vse velike tekočine naše skupne vekovne borbe, da popolnoma uredimo in ojačimo našo miljo skupno domovino kraljevino Jugoslavijo.

S temi mislimi se vam, gospoda, ponovno zahvaljujem za vse in vzklíkam: Naj živi naša lepa Ljubljana in vsi bratje Slovenci!

Razgovor z občinskimi svetniki

Gromko, dolgotrajno ploskanje in navdušeno vzklíkanje je svedočilo iskreno soglasje in zahvalo besedam g. predsednika vlade. Župan je prekinil sejo in gostje in občinski svetniki so se podali v sosedni salon, kjer so se ministrski predsednik in gospodje ministri razgovarjali s posameznimi občinskimi svetniki. Župan dr. Puc je predsedniku vlade po vrsti predstavil občinske svetnike in z vsakim posebej se je g. general Živković prijazno razgovarjal in poslušal njih težnje in predloge. Načelnik finančnega oddelka gosp. Ivan Tavčar, je v razgovoru sporočil min. predsedniku, da se je baš vrnil s seje zveze mestnih občin v Beogradu, ki je zaključila važne resolucije posebno glede financiranja občin ter je prosil, naj vlada upošteva te resolucije, čim ji bodo predložene, kar je g. ministrski predsednik tudi zatrdil. Z občinskim svetnikom inž. Zupaničem se je načelnik vlade razgovarjal o razvoju avijatike in posebno o ljubljanski organizaciji rezervnih avijatčarjev. Občinski svetnik Rupnik, ki je bil predstavljen kot načelnik uprave mestne plinarne, je na vprašanje razložil ministrskemu predsedniku, da obhaja letos ljubljanska plinarna baš sedemdesetletnico, da se je konzum plina v Ljubljani zelo povečal in da je zato dosedanja plinara nezadostna ter bo treba zidati novo. Prosil je načelnika vlade, naj to podjetje občinske uprave podpira. Z obč. svetnikom inž. Ditihirom se je g. min. predsednik razgovarjal o elektrifikaciji dravske banovine, z dr. Bohinjcem o razvoju Okrožnega urada za zavarovanje delavcev in je z vidnim zanimanjem sledil njegovim navedbam, kako OUZD smoteno vrši investicije za moderne zdravstvene naprave. Obč. svetnik Mihelič je prosil načelnika vlade, naj bi podpiral sklepe in zaključke elektrotehničnih obrtnikov v zaščito njihove obrti, ki so jih baš nedavno sestavili v ministrstvu pri redakciji zadnjega zakonskega načrta. Seveda je g. predsednik vlade z veliko simpatijo poslušal izpovedbe nekaterih svivolash občinskih svetnikov, katerih večino že osebno pozna, a v splošnem je za slaherrega našel prijazno besedo in umestno vprašanje. Razpoloženje, ki je prej v slavnostni dvorani bilo nadvse svečano, je zdaj pri razgovorih v mali dvorani postajalo od razgovora do razgovora vedno bolj intimno, domačnostno. Za vse se je zanimal g. predsednik vlade. Z g. Uratnikom se je dalje časa razgovarjal o socialnih razmerah delavstva in o poslovanju Delavske zbornice, napram g. Vrbincu z Barja, strunemu načelniku v gasilski uniformi, je vnovič poudaril pohvalo gasilske organizacije. Z g. dr. Klepcem je razpravljal o razmerah advokatskega stanu v Ljubljani in Sloveniji vobče, a posebej se je g. dr. Klepec kot predsednik občinske disciplinarne komisije ugodno izrazil o vestnem službovanju vsega magistratnega osebja.

Ko so tako zaporedno bili predstavljeni vsi občinski svetniki, se je vsa družba vrnila zopet v zborni dvorano. Župan je zopet otvoril svečano sejo. Zapisnikar dr. Fux je prečital zapisnik seje, ki ga je bil med tem sestavil. Po soglasni odobritvi je župan zapisnik podpisal obenem z overovateljema. Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, je župan ob 12.30 zaključil sejo. Kakor pri prihodih, so visoki gostje tudi ob odhodu bili predmet oduševljenih pozdravov. Ploskanje in živjo-klici so jih spremljali do veže, nakar je pred univerzo zbrana množica povzela navdušene vzklíke.

Poset v škofijskem dvorcu

Takoj po svečani seji obč. sveta je pot vodila g. predsednika pred škofijski dvorec, da poseti g. knezoškofa dr. Rožmana. G. knezoškof je g. predsednika vlade sprejel v glavni dvorani in izrazil presrčno dobrodošlico ter zahvalo za visoki obisk. Po več minut trajajočem razgovoru se je g. predsednik zopet poslovil.

V hotelu »Union« se je nato vršilo intimno kosilo, pri katerem so bili zbrani gg. predsednik vlade, ministri podban dr. Pirkmajer in župan dr. Puc.

Člani vlade na Gorenjskem

Nekaj pred 14. uro se je razvrstila pred hotelom »Unionom«, kjer je nastanjen g. ministrski predsednik, velika kolona ljubljanskih avtomobilov, da popelje predsednika, ministre in spremstvo na kratek izlet v lepo gorenjsko pokrajino, po kranjskem in kamniškem okraju. Kmalu po 14. so odbrželi avtomobili po Aleksandrovi, Bleiweisovi in Gosposvetski cesti proti Šiški. Številno ljudstvo, ki ga je izvil lep nedeljski popoldne na sprehode v ljubljansko okolico, je opazilo elegantna vozila in je odlične navdušeno pozdravljalo.

V Zg. Šiški je visoke goste pričakovala ob cesti šolska mladina z zastopniki občine. Avtomobili so se ustavili. Vršilec dolžnosti bana g. dr. Pirkmajer je predstavil ministrskemu predsedniku župana g. Zakotnika, šolskega upravitelja Pleničarja in načelnika gasilcev g. Arharja, nakar je kolona avtomobilov krenila dalje. Že po par minutah pa so se avtomobili zopet ustavili. V Št. Vidu pred meščansko šolo je bila zbrana domala vsa vas. Pred predsednika je stopila učenka meščanske šole Vilma Trinkerjeva in izročila predsedniku vlade šopek svežih rož. Nato ga je pozdravila Marica Luštrekova, učenka IV. razreda osnovne šole, zelo modro in pogumno, za kar je prejela od gosp. predsednika zlatnik. Na vprašanje je Marica z veseljem odgovorila, da jo je pozdrav naučila gđc. učiteljica Murnova. Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer je nato predstavil predsedniku vlade upravitelja osnovne šole gosp. Šmajdka in upravitelja meščanske šole g. Rudol-

fa Pečjaka, dalje gđc. učiteljico Goletovo ter dobročinskega dobrovoljca učitelja Karla Puševca. Tudi proforski zbor šentvidske škofove gimnazije je bil polnoštevilno zbran in ga je ravnatelj g. Anton Ratajc predstavil predsedniku vlade. Visoki gost se je posebno zanimal za delovanje in napredek sokolstva in šolstva. Tik pred odhodom je stopil pred predsednika revno oblečen mož in mu potožil svoje breme razmere. General Živković je segel v listnico in podaril siromaku 100 Din, ki jih je mož sprejel z velikim veseljem in zahvalo...

Tretja postaja je bila v Medvodah. Predsednika vlade je nagovoril g. župan Sušteršič, ki je omenil, da občina potrebuje podpore za novo šolo, ki je v gradnji, nakar je upravitelj šole gosp. Kržišnik v toplih besedah izrekel dobrodošlico in se zahvalil predsedniku vlade za trud s prošnjo, da izroči tudi Nj. Vel. kralju zahvalo slovenskega ljudstva za zgodovinski čin 6. januarja. G. predsednik se je delj časa pomudil pri strumni sokolski vrsti, ki jo je vodil prosvetar br. Valentin Vrtačnik. Izjavil je, da občina zasluži podporo za gradnjo šole: vendar pa je priporočal, naj se v šoli na vsa... zgradi tudi telovadnica za Sokola. Zanimal se je tudi za most, ki je eno najbolj perečih vprašanj medvodske občine ter sprejel nekaj prošnji.

Ob živahnem pozdravljanju je odbržela avtomobilska kolona skozi Jeprco po Sorškem polju proti Kranju.

rekli zelo pohvalno. Tudi pred Narodnim domom se je zbrala ogromna množica, ki je predsedniku vlade navdušeno vzklikala v slovo.

Med Visočani

Visoki gostje so odpeljali proti Visokemu v občini Senčur, spotoma povsod pozdravljeni. Vso pot je predsednik vlade občudoval prelepo okolico, zlasti pa ga je vzradostil pogled na zasnežene Kamniške planine in Karavanke.

Na Visokem je pozdravil predsednika vlade župana Šter v domačih besedah, za njim banski svetnik Oton Detela, župnik Ivan Piber pa s poetičnim govorom, v katerem je dejal, da prebiva pod temi gorami verno, kralju in vladi vdano ljudstvo.

Predsednik vlade je nagovoril zlatomašnika Vlado Grčo in msgr. Škerbca. Kakor drugod, je bilo tudi Visoko vse okrašeno z zastavami. K sprejemu se je zbrala šolska mladina. Deklici, ki mu je poklonila šopek cvetja, je predsednik vlade podaril cekin. Tudi tu je bilo vse polno ljudi od blizu in daleč, zbrani so bili domači gosilci kakor tudi iz okolice, nadalje Sokoli, s katerimi se je predsednik vlade precej časa razgovarjal, pri čemer ga je zlasti razveselilo dejstvo, da se večina tamšnjih Sokolov rekrutira iz kmečkega in delavskega prebivalstva.

Sprejem v Cerkljah

Pot se je nadaljevala proti Cerkljam. Povsod ob cesti so bile hiše okrašene z zastavami. V Cerkljah je prvi pozdravil predsednika vlade župan Mur-nik, po starem običaju pa mu je kruh ponudil fant Josip Bolka in sol gđc. Engelmanova. Posebno pa se je odlikoval učenec IV. razreda osnovne šole Stanko Bolka, ki je pozdravil predsednika zelo samozvestno z naslednjimi besedami:

»Gospod ministrski predsednik! Mi, najmlajši državljani, rojeni pod svobodnim solncem, prihajamo radostnih lic, da se Vam danes poklonimo in se Vam zahvalimo za Vaše plodonosno delo. Nesloga — naš stari greh — je slabila naš rod. Šesti januar pa je na mah

Dobrodošlice v Kamniku in do Ljubljane

V veselem razpoloženju se je Kamnik pripravil na obisk kraljevega zaupnika in gg. ministrov. Vse hiše so bile v zastavah in praznično razpoloženje je vladalo v vsem mestu. Že precej časa pred prihodom ministrskega predsednika se je zbralo na glavni ulici pred Narodnim domom vse kamniško prebivalstvo in nestrno pričakovalo avtomobilov z gosti. Ob pol 17. je zapeljala ponosna kolona avtomobilov do Narodnega doma, kjer so izletniki izstopili.

V gostem špalirju na obeh straneh ceste je stalo kamniško prebivalstvo. Vsa mladina kamniških šol je navdušeno pozdravljala ministrskega pred-

ustavil vse sovražnosti in kmalu so se pojavili plodonosni sadovi tega zgodovinskega čina. Drobne so naše pesti, a tu notri nam bije gorko srce, polno ljubavi za naš rod, za našo domovino. — Zvesti čuvarji naših meja hočemo biti! G. ministrski predsednik, ponesite s seboj v Beograd trdno zavest, da biva tu gori na meji mladina, ki hoče biti vsikdar zvesta domovini, zvesta svojemu vladarju! Živela Jugoslavija! Živel naš kralj! Živela naša kraljeva vladala!

Predsednik vlade je močno prevzet in vzradoščen pohvalil malega govornika za njegove besede. Razgovarjal se je z njim nekoliko časa ter mu sledil v prijazen spomin pokloni cekin. Dal si je predstaviti tudi njegovega očeta in svetoval, naj tako brihtnega dečka dobro izšola. Sprejem visokih gostov v Cerkljah je tako zares zapustil najlepše vtise. Lepa gorska vas s svojim vrtilim prebivalstvom se je predsedniku vlade na mah prikupila, a takisto so prebivalci, ki so bili zbrani v polnem številu, izražali po odhodu visokih gostov največje zadovoljstvo.

V kamniško smer...

Izletniki so nadaljevali pot proti Komendi. Že v Lahovčah jih je pričakovala zopet številna šolska mladina in gasilci iz Zaloga in je moral predsednik vlade zopet izstopiti. Nagovoril je šolsko upraviteljico gđc. Hertu Tutovo in učiteljico Anico Gaberškovo ter se zanimal za stanje šole in napredek učencev.

Komaj par minut za Zalogom so goste čakali v Kaplji vasi Komenčani. V špalirju so stali tam otroci osnovne šole pod vodstvom upravitelja Andreja Žvana in učiteljice Pavle Dežmanove. Gasilci so stali v paradnih uniformah in je sreski poglavar Ogrin iz Kamnika, ki je prišel nasproti do Cerklj, odkoder je spremljal proti Kamniku ministrskega predsednika, predstavil župana g. Mejača in predsednike okoliških občin. G. predsednik vlade se je predvsem zanimal za stanje šole in razmere gasilnega društva. Delj časa se je razgovarjal tudi s posamezniki in se zanimal za poklice posameznih funkcionarjev. V nastopajočem mraku so izletniki dospeli ob pol 17. v Kamnik.

sednika in mahala s trobojnicami. G. sreski poglavar Ogrin je predstavil predsedniku župana g. Kratnerja, ki se mu je v daljšem govoru prisrčno zahvalil za pozornost in obisk, s katerim je predsednik vlade počastil starodavno kamniško mesto. G. predsednik vlade so bili nato predstavljeni vsi župani okoliških občin, starosta Sokola dr. Karba, starešine uradov, šolski nadzornik g. Lukežič, davčni uradnik g. Tome, predstojnik sodišča Huter, dekan Rihar in načelnik gasilske župe g. Cerer. Z velikim interesom je g. predsednik povpraševal o razmerah sokolstva, o stanju članstva, o delu v društvu in razmerah sokolskega hra-

ma, o čemer vsem ga je starosta g. dr. Karba podrobno počil. Pogovarjal se je s posameznimi Sokoli, povpraševal po njih poslu in težnjah. G. župni načelnik gasilcev g. Cerer je g. predsedniku javil, da je zbrano v počastitev njegovega obiska 670 gasilcev iz kamniške gasilske župe. Najljubeznivejši se je g. predsednik pomladil pri skupini v narodnih nošah, razgovarjal se je z originalnim očancem Joškom Stelctom in brhkimi dekleti v narodnih nošah, ki jih je tudi vprašal od kod so. »Me smo Kamničanke«, so odgovorile lepa dekleta. Učenec osnovne šole Cene Matičič je pogumno nagovoril gosp. predsednika, ki mu je poklonil svetel zlatnik. Ker je nastopila že tema, se je hotel g. predsednik vrniti v Ljubljano, vendar se je dal od župana pregovoriti in povabiti v Narodni dom na malo zakusko, ki so jo pripravile g. dr. Karbova, dr. Trampuževa in Stro-moletova ter gospodične Cerarjeva, Debevčeva, Mesnarjeva in Poropatova. Gospod predsednik se je vsedel k mizici v intimno opremljenem kotičku in se poslužil zakuska. Po četrturnem neprisljenem razgovoru z domačini se je g. predsednik od vseh ljubezljivo poslovil in krenil proti Ljubljani. Njegov avtomobil, ki so ga že spotoma obisali z rožami, je izgledal po odhodu iz Kamnika kakor cvetličnjak. Minister vlade in podban Pirkmajer, ki sta se skupno vozila v limuzini, sta bila dobesedno zasuta s cvetjem.

Kljub popolni temi, v kateri so se avtomobili vračali proti Ljubljani, pa ta zares lep izlet, ki je bil prava triumfalna pot gospoda predsednika med naše ljudstvo, še ni bil zaključen. Domala vso pot do Ježice so stali ob cesti v špalirju vrli gasilci, večji sprejem pa so bili v Homeu, Jaršah, Domžalah, Trzinu, Črnučah in na Ježici. Povsod so se morali avtomobili ustaviti, ministrski predsednik je izstopil in se z narodom najprisičneje in domače razgovarjal. Kakor na vsej poti se je tudi v teh krajih podrobno zanimal za šolske in sokolske razmere ter za gasilstvo. Povsod, kjer se je ustavil, je nagovarjal priproste ljudi, knete, delavce in obrtnike ter se pri vsakem informiral o njegovih težnjah in razmerah. Ljudstvo je uvidelo iskrenost te prostodušne geste gospoda predsednika in mu vedno spontano navdušeno nazdravljalo. Klici navdušenja kralja, kraljevski hiši, gospodu predsedniku in kraljevini Jugoslaviji niso ponehali, dokler niso v daljavi gasilne lučice zadnjega odhajajočega avtomobila. Vsa pot, ki je bila zamišljena kot izlet generala Živkovića za kratek odmor v njegovem potovanju, se je razvila v pravi triumf narodne zavesti, ponosa in vdanosti kralju in domovini. Neprisiljeno je dalo ljudstvo duška vsej radosti nad modrimi ukrepi našega vladarja in povsod pokazalo največjo zadovoljstvo nad delom vlade pod razumnim predstvom ministrskega predsednika generala Živkovića. S svojo ljubeznivostjo si je s tem izletom gospod predsednik pridobil vso našo Gorenjsko in naše ljudstvo je trdno podkrepljeno v vero odločilnih in modrih ukrepov vladarja, kralja Aleksandra.

Krasen pozdrav gorenjske metropole

Čim se je v Kranju zvedelo, da ga poseti predsednik vlade, je sklical g. župan Pirc funkcionarje vseh društev in mestni svet, da se določi točni spored sprejema. Že sinoči je bilo vse mesto okrašeno z zastavami. Jutro se je rodilo v megli. Dopoldne je minilo v nestrpnem pričakovanju visokega gosta. Proti poldnevu je posijalo solnce in nastal je najkrasnejši dan. Že takoj po obedu je nastalo živahno vrvenje po mestnih ulicah in ob pol 14. so se začele na Glavni trg zgrinjati velike množice ljudstva. Ob 13.15 je prikorakala na Glavni trg godba Delavskega doma, nato pa celotna župna uprava Sokola, za njo sokolska društva iz Kranja in okoliških krajev, funkcionarji gasilske župe ter posamezna gasilska društva. »Čitalnica« je prišla z zastavo pod vodstvom predsednika dr. Sajovca. Kmalu za tem se je pričela zbirati deca osnovne šole, trgovske gremijske šole, obrtne šole, gimnazije in tekstilne šole s svojimi profesorji in učitelji. Prišel je občinski zastop z g. županom Pircem ter sreski načelnik Žnidarčič s svojim uradnimstvom. Zastopani so bili tudi drugi uradi, sodnija, davkarja, prosvetni odsek itd., nadalje okoliške občine s svojimi župani, tako iz Strazišča, Predoselj, Primskovega, Kranjske gore, Tržiča in od drugod.

Ob 14. je bilo že vse zbrano in vzorno razporejeno. Do prihoda visokih gostov iz Ljubljane je pridno sviral godba Delavskega doma razne narodne himne, pevsko društva »Zarja« pa je prepevala narodne pesmi.

Točno ob 15. se je oglasil veliki zvon župne cerkve, ki je naznanil prihod visokih gostov. Po vseh cestah, ki so bile okrašene z zelenjem in zastavami, je občinstvo tvorilo gost špalir. Predsednik vlade general Živković in ostali ministri so izstopili pred poslopjem Ljubljanske kreditne banke ter krenili peš proti županstvu. Na potu do mestne hiše je pozdravila predsednika vlade mlada učenka II. razreda osnovne šole Irena Špenkova ter mu poklonila šopek nageljnov, okrašenih z roženkavrom in rožmarinom:

»Visoki gost! Kot žare te naše cvetke, tako žare naša otroška srca v ljubni do naše prelepe jugoslovenske domovine...«

Predsednik vlade se je sklonil, sprejel šopek in poljubil deklico na čelo.

Pred mestno občino so pozdravili predsednika vlade sreski načelnik Žnidarčič, nato orožniški kapetan Kovinčič, a g. župan Pirc je izpregovoril naslednji nagovor:

»Gospod ministrski predsednik! Gospodje člani kraljevske vlade! V izredno čast mi je, gospodje, da vas moram v povodu poseta našega mesta v imenu našega starega, od nekdaj narodnega Kranja, v imenu tukajšnjih narodnih kulturnih društev ter celotnega Nj. Vel. kralju vdanega prebivalstva kar najiskrejeje pozdraviti v središču naše lepe Gorenjske, in to prvič, odkar je krenila Jugoslavija na nova pota ter se je po mnogoletnih homatijah kakor ptič Feniks iz svojih razvalin dvignila v mogočno Jugoslavijo. Pozdravljam vas, gospodje ministri, s hvaležnimi srci kot zveste pobornike Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je s svojim odločnim nastopom napravil konec 10letnim političnim zablodam ter položil trdne temelje narodnemu in državnemu edinstvu, zajedno pa s svojim državnim modrim aktom vrnil nam vsem toliko potrebno zaupanje v sebe, zaupanje v lastno in boljše bodočnost naše ljube skupne domovine. Prebivalstvo se do brzo zaveda, koliko zahvale je poleg Nj. Vel. kralju dolžno kraljevski vladji, osobito pa še njenemu predsedniku g. generalu Petru Živkoviću, ki je po

svoji ljubezni do naroda, po svoji odločnosti in trdni volji ter po svojih vrlinah poklican v to, da dosledno izvršuje ukrepe Nj. Vel. kralja v dobro državi in domovini. Gospodje ministri, prosim vas, da v interesu dinastije in jugoslovenske države vztrajate na svojem težavnem in odgovornem mestu, kajti prepričani smo: dokler vodi usodo naše države naš modri vladar, dokler stoji na čelu njegove vlade g. general Živković, se nam ni bati ničesar in lahko s mirnim zaupanjem zremo v bodočnost. Mila usoda naj čuva Jugoslavijo! Naj živi Nj. Vel. naš viteški kralj Aleksander in njegov kraljevski dom! Naj živi kraljevska vladja, na čelu ji general Peter Živković!

Govor g. župana Pirca je bil večkrat prekinjen z viharnimi vzkliki prebivalstva ter je izval dolgotrajne burne ovacije Nj. Vel. kralju, Jugoslaviji in kraljevski vladji.

Predsednik vlade se je županu toplo zahvalil za lepi govor kakor tudi za navdušeni sprejem od strani prebivalstva. Posebno je poudarjal, da bi bila vlada lahko mirna ter da bi lahko nemoteno izvrševala svojo veliko nalogo, ako bi bili vsi taki državljani, kakor so kranjski meščani.

Nato je sreski poglavar g. Žnidarčič predstavil zastopnike uradov in občinske svetnike. Najdalje časa se je predsednik vlade razgovarjal z načelnikom Trgovskega gremija ravnateljem g. Sircem, ki mu je odgovoril na vprašanje o gospodarskem položaju v kranjskem srezu z zahvalo, da se je položaj po 6. januarju zboljšal in da ni opaziti velikega nazadovanja in kriz, kakor v drugih okrajih, ker je kranjski okraj bogat na industriji ter se v njem razvija tudi živahen tujski promet. Opozoril pa je, da trpita zlasti mala trgovina in obrt zaradi visokega obdavčenja in visokih doklad, ter je prosil, naj se določi čim manjši eksistenčni minimum, ki naj bo po možnosti prost vseh davkov, če pa to ne bi bilo mogoče, vsaj vseh doklad. Predsednik vlade g. general Živković je nato po kratkem pomenku z g. finančnim ministrom dr. Sverljugo izjavil, da bo vlada razpravljala tudi o tem vprašanju.

Nadalje se je g. predsednik vlade razgovarjal z občinskimi svetniki gg. Šavnikom, dr. Sabotijem, Šilerjem in ostalimi. Zanimal se je za šolstvo ter govoril s prosvetnim referentom Rusom, nato z duhovnim svetnikom župnikom Škrbcem, s sodnim svetnikom Gregorcem, predstavljeni pa so mu bili tudi okoliški župani, zlasti dolgo se je razgovarjal z županoma Lončarjem iz Tržiča in Lavtižarjem iz Kranjske gore.

Slednjič je odšel predsednik vlade s svojim spremstvom po trgu proti župni cerkvi. Ko je prišel do šolske dece, je nagovoril učitelja Stanka Završnika. Tri gasilce, preproste delavce, je vprašal, kje so uslužbeni in kako so plačani. Prostodušno so mu pojasnili svoje razmere, nakar je predsednik odvrnil, da so njihove plače zares zelo majhne.

Na povratku je potem govoril z župnim starostom Sokola Jankom Sajovicem in načelnikom Ažmanom ter se informiral, kako je z razvojem sokolske organizacije. Starosta dr. Semrov mu je podal kratko poročilo o delu kranjskega Sokola ter ga naprosil, naj si ogleda telovadnico. Posebno prisrčno je predsednik vlade nagovoril še g. Frana Dolenc iz Škofje Loke, ki je njegov dobri znanec. Med navdušenim vzklikanjem so se visoki gostje odpravili z Glavnega trga proti Narodnemu domu, kjer so pred gimnazijo izstopili, da se poklonijo pred spomenikom kralja Petra Velikega. Ogledali so si potem v Narodnem domu sokolsko telovadnico, o kateri so se tako predsednik vlade kakor ostali visoki gosti iz-

Nove smernice dela za Jugoslavijo

Pomemben govor predsednika vlade generala Živkovića na večernem banketu

Zvečer, ko je Ljubljana še vsa živela pod močnimi vtisi današnjega dne in se radostna priključila bakljadi, ki jo je priredila železničarska godba, se je ob 20. zbralo v veliki univniški dvorani odlično število predstavnikov našega javnega življenja. K slavnostnemu banketu je bilo povabljenih okrog 250 oseb, tako na čelu visokih ljubljanskih funkcionarjev vršilec dolžnosti bana g. dr. Pirkmajer z zastopniki oblastev in uradov, divizionar general Jovan Veselinović, ljubljanski škof dr. Rožman, mariborski pomožni škof dr. Tomažič, bivši ministri dr. Kramer, Ivan Pucelj, dr. Sušnik, zastopniki raznih kulturnih organizacij, kakor Sokola, Zveze kulturnih društev itd. ter mnogoštevilni javni delavci s podeželja. Ko je točno ob 8. stopil v dvorano predsednik vlade general Živković v spremstvu ministrov dr. Srškića, dr. Sverljuge, dr. Šlivega in inž. Serneca, je zaigrala godba, prisotni pa so priredili predsedniku vlade navdušene ovacije. V prijetnem razpoloženju se je nato pričela večerja. Ob 21.45 se je dvignil predsednik vlade general Živković ter imel na zbrane goste naslednji pomembni nagovor:

Gospoda!

Dolžnost nam nalaga, da na prvem mestu pozdravimo našega milega vladarja, Nj. Vel. kralja (vsi prisotni vstanite in vzklikajte: živel kralj!), ki se neumorno trudi za korist, srečo in blagostanje svojega naroda. In v znak naše neomajne zvestobe in vdanosti vzklikamo iz globine svojih src: Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi njegov vzvišeni dom! (Vsi prisotni stoje vzklikajo: Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi njegov vzvišeni dom!)

Gospoda!

Jako drago mi je, da morem, mudeč se med vami, ugotoviti, da se vsi slovenski kraji, zlasti pa naše lepo mesto Ljubljana, od našega udeležja pa do danes lepo razvijajo in napredujejo, tako v kulturnem kakor gospodarskem pogledu.

Spominimo se onih dni trpljenja in zaostalosti, ko ste baš od tukaj iz Ljubljane, glavnega središča narodnega slovenskega odpora, kjer takrat ni bilo

niti ene slovenske srednje šole, morali voditi brezuspešno in neprestano borbo za malo slovensko gimnazijo v Celju, za svoje temeljne pravice, da si ohranite materinski jezik in najmanjše slovenske ustanove, da ohranite jugoslovenski duh in slovensko ime. Vzporredimo s tem ta pomembni napredek, ki ga je tudi slovenski del našega naroda doživel v teh dvanajstih letih, in bomo najbolje videli in čutili, kaj pomeni življenje in razvoj naroda v lastni svobodni, neodvisni, narodni državi.

Ta polot, ki se opaža v vseh smereh narodnega in državnega življenja v Dravski banovini, najbolje potrjuje, koliko je v čvrsto organizirani državi z dekoncentracijo oblastev, ki je uvedena z razdelitvijo države na banovine — koliko je dobrih pogojev za napredek in polnjenje vseh naših krajev, za ustvaritev in okrepitev velikih središč kulturnega in gospodarskega razvoja v naši prostorni domovini.

Veselim se, gospoda, da vidim zbrane vse vas nekdane pripadnike raznih političnih struj, pripravljene in odločne za skupno sodelovanje, združene v medsebojnim zaupanju in spoštovanju.

Ti vaši kraji so bili prej izpostavljeni tolikim pretresljam, ki so jih izzvali razbrzdani strankarski boji, nestrpnost, prepriji in preganjanja. Verujem, da je tudi tukaj kakor v vsej državi — in to mi tudi ta sestanek potrjuje — zavladal duh pomirjenja in sprave vseh nekdanih strankarskih strasti; da je zavladalo prepričanje, da je samo v splošnem sodelovanju in združenju vseh ustvarjajočih narodnih sil v polni narodni solidarnosti zagotovljena zdrava bodočnost posameznih krajev in vsega naroda, a s tem tudi sila in veličina naše mile domovine. Jugoslavije.

Vi, gospoda, ste kot zavedni narodni ljudje vsi brez razlike čutili vso težo onih strašnih razmer pred 6. januarjem 1929, ki so, navzlic najboljšim nameram odgovornih politikov resno ogrozili tudi misel našega narodnega edinstva in silo naše državne celote.

Neobzdrane strankarske strasti so začele vnašati v naš edini in nedeljivi narod elemente razedinjenja, nezaupa-

nja in plemenske nesloge.

Neizbiranje sredstev v medsebojni strankarski borbi je povzročilo v našem narodu, ki se je vedno odlikoval s širokogrudnostjo in polno versko strpnostjo, verske prepire in izzivanja in nestrpljivosti.

Tesni strankarski egoizem je silil ljudi, ki so sicer imeli široke poglede v pojmovanje naše narodne misli, da se začnejo zbirati strankarsko po pokrajinah, in to v nesodobnih zgodovinskih pokrajinskih mejah, ki so ali plod zgodovinske slučajnosti ali pa doli tuja, ki nas je hotel imeti razdvojene in sprte. Regionalni interesi so se začeli predpostavljati splošnim narodnim in državnim interesom.

V tem trenutku nezdravega prepiranja, ki je moglo imeti nedogledne posledice za usodo našega naroda, ki je videl to zlo, toda mu ni mogel najti zdravila — je Nj. Vel. kralj, ki mu je narodno edinstvo, moč in celota države največji zakon, napravil konec temu pogrešnemu delu in navadam slabe prošlosti ter dal novo podlago in zdrave smernice za delo. V izbihi med raznimi teorijami, ki so pri nas krivo razumljene in izvajane, in med reševanjem države in narodnega edinstva je imel pred očmi samo srečo in napredek svojega naroda.

Meni je v zadovoljstvo, gospoda, da priznam, da so ti vaši kraji takoj iz prvega početka te nove dobe našega narodnega in državnega življenja pravilno razumeli tako pobude kakor namere velikega zgodovinskega akta dne 6. januarja 1929 in s svojim sodelovanjem pomagali kraljevski vladji pri izvrševanju te velike odgovornosti polne dolžnosti in izvajanju teh težkih nalog.

Cepprav nas čaka še mnogo dela in truda, da do konca izvedemo zamisel, ki je tako jasno izražena v manifestu dne 6. januarja 1929, mora vsak, ki obektivno gleda, priznati, da so rezultati dosedanjega dela pomembni.

Politične razmere v naši državi so se znatno izboljšale. Plemenske borbe in prepriji so izginile. Duh narodnega edinstva, bratske ljubezni, sloge in medsebojnega zaupanja je zavladal x meli

rodoljubnih vrstah prebivalstva.

Vere, vse brez razlike, v naši državi, ki so igrale pomembno vlogo v zgodovini našega narodnega osvobodjenja, ki so razvijale duha narodnega odpora nasproti tujcu, gojile našo narodno zavest in ohranjale našo narodno individualnost — te vere so bile potegnjene v vrtnice strankarsko političnih prepir in trenja. To je brez dvoma škodilo njihovim vzvišeni duhovni nalogi.

Kraljevska vlada, spoštuječ nadvse zahtevo polne verske enakopravnosti in braneč potrebo po polni znanosti in strpljivosti med pripadniki posameznih ver, stremi — mnogo dela v tem pravcu je že dovršila — da zajame vsem veram popolno samostojnost v njihovem razvoju in življenju v vseh verskih poslih, zagotavljajoč vsem materialno in moralno pomoč, da svojo vzvišeno duhovno misijo svobodno in neodvisno izvršujejo v blagor in korist svojih vernih in v interesu države.

Znani so vam ukrepi, ki jih je kraljevska vlada storila, da popravi našo upravo in da vzdigne ugled in avtoriteto oblasti, ki je bil pod vplivom prejšnjih razmer tako zelo izpodkopen. V tem pravcu je še treba dela in popraviljanja, toda že zdaj morem z zadovoljnostjo ugotoviti, da je z odstranjenjem škodljivih strankarskih vplivov z organov oblasti, s popolnostjo nevtiralnim ravnanjem in objektivnostjo in pravičnim izvajanjem zakonov vzpostavljen duh zaupanja med narodom in uradništvom in vrnjena vera v zakonitost in red.

Izenačenje zakonodajstva, ki se z velikim uspehom zaključuje, bo še uvrstilo občutke popolne enakosti pred zakonom, in bo ugodno odjeknilo v našem gospodarskem življenju in vplivalo na zaupanje v državi in v tujini.

Kraljevska vlada posveča največjo brigo ublažitvi težkih gospodarskih razmer v državi, ki so nastale zaradi splošne svetovne krize, ki tišči tudi naše gospodarsko življenje, čeprav ne v oni meri kakor v drugih državah.

Finančne razmere naše države se izboljšujejo.

Delo kraljevske vlade za pospeševanje narodne prosvete ima že vidne in znatne rezultate zlasti v krajih, kjer je vladala velika nepismenost. V nekaterih banovinah je bilo v tem letu postavljenih več šol, kakor v vseh enajstih letih pred 6. januarjem 1929 in več kakor v 40 letih tujčeve vlade!

Z zakonom z dne 3. oktobra 1929 je dana državi nova ureditev z razdelitvijo na devet banovin po načelu dekoncentracije oblasti. Ze v tem enem letu se čuti pomemben napredek in novo življenje v vseh banovinah. Sorodnost interesov v posameznih banovinah je ustvarila že sedaj čvrsto vez solidarnosti in zajednice med prebivalstvom posameznih banovin. Zdravo in čvrsto delo na polju popraviljanja gospodarskih razmer in prosvetilevanja naroda v banovinah je nadomestilo one nekdajne škodljive in jalove prepire in preganjanja, ki so zavirala vsak napredek, mirno in uspešno delo v nekdajnih zgodovinskih pokrajinah.

Od tega pomembnega dne nosi naša država ime kraljevina Jugoslavija. S tem je označeno popolno edinstvo našega naroda in nerazdeljivost, celota naše države; s tem je zajamčena polna enakost in enakopravnost vseh državljanov in enaka skrb in briga za vse kraje.

Jugoslovenstvo kot nacionalna in državna misel ne izključuje naših plemenskih in slovenskih in hrvtskih in srbskih občutkov. Ono postaja v spoštovanju plemenskega imena, pisave in jezikovnih otenkov in plemenskih tradicij, ki predstavljajo za nas vse skupno svetinjo, narodno slavo in ponos, resnično obeležje enega in nedeljivega naroda, ki živi v svoji svobodni narodni državi.

Samo tako pojmovana ideja jugoslovenstva, v spoštovanju plemenskih svetinj, kot splošna narodna misel, ki zbira ves naš narod pod zastavo z geslom: »En narod in ena država« — nas bo povezala s čvrstimi vezmi medsebojnega zaupanja, bratske ljubezni in bo zbrala k sodelovanju vse pozitivne narodne sile v korist našega vzvišenega kralja, vsega naroda in naše mile kraljevine Jugoslavije.

Dvignem čašo v zdravje naše in vsega slovenskega dela našega naroda, v korist in napredek teh krajev in naše lepe Ljubljane. Živeli!

Govor predsednika vlade je večkrat prekinjavalo viharno odobravanje, ob zaključku pa so navzoči pritrjevali njegovim izjavam z dolgotrajnim plaskanjem. Za predsednikom vlade so govorili bivši ministri prof. Sušnik, dr. Kramer, Ivan Pucelj, nadalje dr. Ravnihar, tajnik delavske zbornice Uratnik, pisatelj župnik Finžgar, predsednik županske zveze I. Novak in drugi.

Poliska in nemška revizijska propaganda

Izjava Daszynskega o nemški zahtevi po reviziji mirovne pogodbe

Pariz, 9. novembra. Predsednik sejma Daszynski je podal poročevalcu »Petit Parisien« izjavo o nemško - poljskem problemu, v kateri se pritožuje proti revizijski propagandi, ki je ne vodi samo nemški desničarski, temveč tudi levičarski krogi, in pravi med drugim:

»Naša država je v nemogočem položaju. V sedanjih razmerah ne moremo živeti dalje. Zato moramo na poti mednarodne zakonodaje z diplomatskimi sredstvi in z našo akcijo v Društvo narodov zahtevati osveženje pogojev, ki so nam bili naloženi s silo. Dobro vemo, da prva izprememba, o kateri razmišljajo naši sosedji, zadeva naše meje. Tudi ne moremo pozabiti, da locarnska pogodba, čeprav je prinesla Franciji

gotovo pomirjenje, ni prinesla pomirjenja na Poljskem. V primeru, da računajo v Berlinu z neposrednim pogajanjem med Nemčijo in Poljsko, moram reči, da je takšna hipoteza absurdna. Taki razgovori se ne morejo pričeti, ker je jasno, da bi se jih Poljska ne hotela udeležiti. Če upajo v Berlinu, da bodo dosegli karkoli po čl. 19 pakta Društva narodov, je treba reči, da je tudi ta hipoteza prav tako brezmiselna, kajti vsakomur je znano, da je treba za odločitve Društva narodov soglasnosti. Zaradi tega čl. 19 v tem primeru ni mogoče uporabiti, ker Poljska ne bo navzoča. Nihče v Nemčiji se zaradi tega ne sme udajati iluzijam.«

Ameriški demokrati za sodelovanje s Hooverjem

Končni rezultat volitev — Skepsa v republikanskih krogih

Washington, 9. nov. g. Končni rezultat volitev sicer uradno še ni objavljen, vendar pa je sedaj že znan. V senatu imajo republikanci 48 mandatov, demokrati 47 in farmarij 1 mandat. V reprezentantski zbornici pa republikanci 219, demokrati 215 in farmarij 1 mandat.

Vodstvo demokratske stranke je objavilo izjavo, da je demokratska stranka pripravljena sodelovati s predsedni-

kom Hooverjem v želji, da se čim prej reši gospodarska kriza, ki tlači gospodarstvo vse Amerike. Izjava izrecno poudarja, da demokratska stranka svoje volilne zmage ne bo izkoristila za to, da bi otežkočila položaj Hooverja. V republikanskih krogih so glede bodoče politike demokratske stranke zelo skeptični in smatrajo to izjavo za spreten maneuver.

Obletnica prihoda srbske vojske v Novi Sad

Novi Sad, 9. nov. Danes so v Novem Sadu proslavili 12. obletnico prihoda prvega oddelka srbske vojske pod poveljstvom majorja Voje Bugarskega. Vršila se je svečana služba božja, ki so ji prisostvovali ban, podban, generaliteta, zastopniki raznih korporacij, nato pa je bila slavnostna akademija, s katere je bil poslan brzojavni pozdrav Nj. Vel. kralju.

Velika nesreča na morju

Newyork, 9. nov. g. Iz Kalifornije poročajo, da je tovorni parnik »Brockline« v bližini Humboltskega zaliva zadel ob skalo in se potopil. Vsa posadka, ki je štela 17 moških, je utonila.

Izid volitev v Avstriji

Včeraj so se vršile v Avstriji parlamentarne volitve, ki so v splošnem potekle mirno — Po dosedaj znanih rezultatih so krščanski socialci nazadovali, socialni demokrati pa ohranili svoje pozicije — Značilen izid volitev na Dunaju

Dunaj, 9. novembra. Dosedaj so znani volilni izidi iz šestih volilnih okrožij na Dunaju, tako da manjka samo še izid v V. okraju. Podrobni rezultati so naslednji:

I. volilni okraj: socialni demokrati 3 (3), krščanski socialci 2 (3), Schobrov blok 1. II. volilni okraj: socialni demokrati 2 (2), krščanski socialci 1 (2), 1 mandat na podlagi ostankov glasov. III. volilni okraj: socialni demokrati 3 (3), krščanski socialci 1 (2), 1 mandat z ostanki. IV. volilni okraj: socialni demokrati 6 (6), krščanski socialci 1 (2), 1 mandat z ostanki. VI. volilni okraj: socialni demokrati 4 (4), krščanski socialci 1 (3), 2 mandata z ostanki. — V VII. volilnem okraju so dobili socialni demokrati 5 (6), krščanski socialci pa 1 (2). 2 mandata sta bila dosežena z ostanki.

Dunaj, 9. nov. ob 22.30. V V. volilnem okraju je bilo izvoljenih 5 socialnih demokratov in 1 krščanski socialci. En mandat odpade na ostanke glasov. Socialni demokrati so imeli prej v tem okraju 5, krščanski socialci pa 2 mandata.

Na Dunaju je vsega ostalo 8 mandatov za ostanke glasov, od katerih bodo prešli socialni demokrati 2, krščanski socialci 3 in Schobrov blok tudi 3 mandate. Celokupni izid volitev v mestu je torej naslednji: socialni demokrati 30 (29 v l. 1927), krščanski socialci 11 (14 v l. 1927) in Schobrov blok 4 (v l. 1927 2 veleniška mandata).

Končni rezultati v posameznih okrajih

Dunaj, 10. nov. Ob 0.30. Sedaj so znani že končni rezultati iz posameznih volilnih okrožij. V VIII. volilnem okrožju so dobili socialni demokrati 3 (3), krščanski socialci pa 4 (6) mandatov. Dva mandata ostaneta za ostanke. V IX. volilnem okrožju so dobili socialni demokrati 7 (7), krščanski socialci 4 (6), dr. Schober pa en mandat. En mandat bo razdeljen z ostanki. V X. volilnem okrožju je bil izvoljen 1 (1) socialni demokrat in 4 (5) krščanski socialci. Dva mandata bosta razdeljena po ostankih. V XI. volilnem okrožju so prešli socialni demokrati 2, krščanski socialci pa 5 mandatov, dočim bo eden razdeljen po ostankih. V XVIII. volilnem okrožju na Tirolskem so dobili socialni demokrati 1 (2), krščanski socialci 4 (6), dr. Schober pa 2 mandata, dočim bo eden razdeljen po ostankih. Zanimivo je, da ustanovitelj Heimwehra Steidle na Tirolskem ni dobil niti temeljnega mandata in sploh ni bil izvoljen. Za danes napovedana bakljada Heimwehra je bila odpovedana. V krščansko socialnih krogih presoja volilne izglede tako, da bodo krščanski socialci prejeli 68 do 70, socialni demokrati 72, Schobrov blok 15 in Heimatblock 8 mandatov. Do ure še niso znani volilni izidi iz 12 volilnih okrožij.

Udeležba Slovencev na Koroškem

Celovec, 10. novembra. (Ob 0.15.) Danes so se vršile v Avstriji volitve v državni zbor in v nekaterih deželah tudi v deželni zbor. Na Dunaju prevladuje Schobrov blok, ki je odzvel mnogo glasov krščanskim socialcem. Heimatblock in narodni socialisti se tamkaj niso mogli uveljaviti. Socialni demokrati so nekoliko izgubili tudi na Nižje Avstrijskem. Koroški Slovenci so nastopili za deželni zbor samostojno, za državni zbor pa so oddali svoje glasove kot eno sorodni krščanski - socialni stranci. Po dosedanjih volilnih rezultatih so koroški Slovenci napredovali v Ziljski dolini, dočim je Rož popustil. Tudi Podluna po dosedanjih rezultatih ni napredovala. Dobro so se držali obmejni kraj. Dosele še manjkajo poročila iz 38 občin koroškega slovenskega ozemlja. Te občine bodo oddale, ali bo prišel drugi kandidat koroške slovenske stranke dr. Fr. Petek tudi v deželni zbor. Prvi kandidat je župnik Ivan Starc.

Splošno je gotovo, da ima Schobrov blok zaznamovati precej velik napredek. Komunisti in narodni socialisti bodo težko dosegli količnik za državni zbor. Splošno so napredovali tudi socialni demokrati na Koroškem, dočim so na Nižje Avstrijskem, kakor že rečeno, nazadovali.

Izid volitev na Koroškem in Štajerskem

Gradec, 9. nov. Ob 23.30. Izid volitev na Štajerskem do ure še ni končnoveljavno določen. Na Gornjem Štajerskem beleži Heimatschutz izredno velike uspehe. Tudi narodni socialisti so združili tamkaj na svojo listo znatno število glasov. Po ostalem Štajerskem se razmerje sil med strankami najbrže ne bo bistveno spremenilo, razen sprememb v meščanskih strankah, ki so namesto enotno nastopile v treh skupinah in sicer kot krščanski socialci v Heimatblocku in kot narodna gospodarska stranka pod vodstvom Schobra.

Tudi na Koroškem končnoveljavni izidi volitev ne bodo znani pred 2. uro jutraj. V Celovcu je bila volilna udeležba približno 80%. V splošnem je beležiti porast socialnodemokratskih glasov. — Pa tudi krščanski socialci so zbrali s pomočjo volilne zveze s Slovenci nekaj tisoč več glasov na svojo listo, kot pri volitvah v deželni zbor, pri katerih so Slovenci nastopili samostojno.

Heimatblock in narodni socialisti so odrezali slabo in niso dobili na Koroškem nobenega temeljnega mandata. Narodno - gospodarski blok pod vodstvom Schobra na deželi ni dosegel uspehov, na katere je upal. Po mestih je njegova pozicija zelo dobra.

V Celovcu bodo najbrže krščanski socialci ohranili svoja dva mandata, socialni demokrati svoje štiri mandate, dočim bo narodno-gospodarski blok dobil 2. Dva mandata bosta razdeljena pri delitvi ostankov glasov.

Prihod francoskih gostov

Ljubljana, 9. novembra. AA. Tekom današnjega dne so prispeli preko obmejnih postaj v Rakeku in na Jesenicah prvi francoski gosti, ki se udeležijo odkritja spomenika hvalačnosti Franciji v Beogradu 11. t. m. Goste so pozdravili posebni odposlanci pripravljalnega odbora za odkritje tega spomenika v Beogradu.

Velik sestanek Hrvatov in Srbov

Otočac, 9. novembra. AA. Prvič po osvoboditvi in uedinjenju je bil danes tu velik sestanek Hrvatov in Srbov brez razlike prejšnjega političnega prepričanja. Na sestanku, ki so ga sklicali tukajšnji skilcatelji, je bil tudi g. Karlo Kovačević v družbi z banskim svetnikom Slavkom Tomackom iz Slavonske Požege ter mnogo drugih odličnikov. Na koncu je Mile Jerković prečital resolucijo, ki so jo vsi navzoči z navdušenjem sprejeli, burno vzklikajoč Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade generalu Petru Živkoviću. S sestanka sta bili poslani pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade.

Visoka odlikovanja

Beograd, 9. nov. p. Povodom odkritja spomenika hvalačnosti Franciji je francoska vlada odlikovala prosvetnega ministra Božo Maksimovića in prometnega ministra inž. Radivojevića z velikim oficirskim križcem legije časti, pomočnika vnvanjega ministra dr. Fotića in kiparja Meštrovića, ki je izdelal spomenik s komanderskim redom legije časti, rektorja beograjske univerze Vlado Mitrovića z oficirskim redom in direktorja »Pravde« Miloje Sokića in direktorja »Vreme« Kosto Lukovića z redom legije časti.

Bolgarski demanti

Softija, 9. novembra. AA. Bolgarska agencija kategorično demantira vesti, ki so izšle v zagrebških Novostih in za njimi v drugih inozemskih listih, da bi bila sklenjena vojaška konvencija med Bolgarija in Italijo.

Naročnikom »Ponedeljka«

Danes je namestu »Ponedeljka« izjemoma izšlo »Jutro«, ki ga pa dobe vsi naročniki »Ponedeljka«. Današnje »Jutro« vsebuje poleg najnovejših poročil in nedeljskih dogodkov tudi nadaljevanje »Ponedeljkevega« romana in nadaljevanje serije člankov »Tajnosti čilcaškega podzemlja«. Prihodnja številka »Ponedeljka« izide redno 17. t. m.

Priznanje nove brazilske vlade

Washington, 9. nov. Ameriška vlada je priznala novo brazilsko vlado dr. Vargasa. Državni tajnik Stimson je naročil ameriškeemu poslaniku v Rio de Janeiru nalog, naj sporoči novi vladi, da je Amerika srečna, ker bo lahko z novo vlado postala v enakih prijateljskih odnosih, kakor jih je vzdrževala s prejšnjo. Tudi francoska in avstrijska vlada sta že priznali novo vlado v Braziliji.

Židovska Palestina

London, 9. nov. g. Uradno se potrjuje, da bo spomladi izdano 15.000 židom dovoljenje za naselitev v Palestini.

Danes Elitni kino Matica

PREMIERA kriminalnega velefilma »Ufe«

STREL V ATELJEJU
GERDA MAURUS in HARRY HALM

Predstave ob 4., 8. in 10. zvečer

Parlamentarne volitve v Avstriji

Zgoraj levo: republikanski Schutzbund na volilnem pohodu. Desno: dunajski župan Seitz in Oton Bauer, voditelja avstrijskih socialnih demokratov. — Spodaj levo: Deutsch, vodja Schutzbunda. — V sredi: policija straži poslopje socialistične organizacije. Desno: notranji minister knez Starhemberg.

Sportni „Ponedeljek“

Concordia – novi državni prvak v nogometu

V zadnjem kolu tekem za državno prvenstvo je Concordia zmagala nad BSK in si osvojila naslov prvaka. Jugoslavija in Hajduk sta delila točki ter zasedla II. in III. mesto, dočim se je moral BSK zadovoljiti z naslednjim. - Pokalne tekme v Ljubljani in Mariboru. -

Prav do zadnjega kola državnih prvenstvenih tekem so morali čakati številni prijatelji našega nogometa, da so izvedeli končnoveljavnega zmagovalca in bodočega državnega prvaka v nogometu, Zagrebška Concordia, ki se je že v prvih nastopih uveljavila nad vse pričakovanje, je proti koncu tekmovalja od nedelje do nedelje pridobivala šanse, iz katerih je danes no sigurni zmagi nad najnevarnejšim nasprotnikom, po ameriški turneji odlično vigranem BSK, zasedla prvo mesto med šestimi tekmei in dala Zagrebu, ki že dalj časa ni imel te časti, zopet državne prvega. Osvojila je izmed 20 dosegljivih točk 15 ter dosegla razliko golov 25:15 s šestimi zmagami, tremi neodločenimi rezultati in enim porazom.

Druga važnejša tekma v državnih prvenstvenih konkurenci se je vršila v Beogradu med tamšnjo Jugoslavijo in splitskim Hajdukom. Obojestranski izglezi za zmago so bili precej izravnani in rezultat je v resnici ostal neodločen. Dočim je bil Hajduk tehnično boljši, je Jugoslavija pomagala ugodnost lastnega prostora in domačega občinstva. Neodločen rezultat te tekme pa je bil najbolj poguben za drugi beograjski klub (BSK), ki je zaradi točk, ki sta jih delila Jugoslavija in Hajduk, odtelal kar 4. mesto. Padec je tem težji ker je bil BSK do semifinala najresnejši in najbolj upostevani kandidat za bodočega državnega prvaka.

Zaključna prvenstvena tabela v državnem prvenstvu kaže naslednjo sliko:

Concordia	10	6	3	1	25:15	15
Jugoslavija	10	5	3	2	23:13	13
Hajduk	10	5	3	2	22:17	13
BSK	10	5	2	3	26:17	12
Slavija (S)	10	2	2	6	15:23	6
Slavija (O)	10	0	1	9	6:32	1

V naslednjem nekaj podrobnosti o tekmah X. kola:

Concordia : BSK (Beograd) 4:2 (2:1)

(Poročilo našega posebnega poročevalca)

Zagreb, 9. nov. Ze sedem dni je bil ves Zagreb v sportaki mrazu, ki je razumljiva in upravičena. Po nesrečni izločitvi Haška je padlo vse breme časti in dolžnosti na Concordijo. Njegov danes velja vse dobro in lepe želje Zagreba, na njo je Zagreb položil vse svoje nade. Zeleni so morali danes prvič brati moč in čast sportnega Zagreba.

Drugi razlog velike nerazume je vražja matematika letošnjega nogometnega prvenstva, ki je od nedelje do nedelje preobračala vse postavljene in utemeljene prognoze in tako vedno bolj zamotavala sliko. Zaradi tega je v poslednjih par dneh sportski Zagreb živel v nervozni atmosferi številk in računskih operacij s točkami, razlikami golov in s količinami. V takem razpoloženju je dočkal

današnji dan, jesenski, tople in solnčen. Po Tratinški cesti in po dobrih s samske strani so se že od 12. začele valiti velike množice. Okoli 13. je za Tratinška četrta nalikovala povsem sijajno obiskovanemu romanju ali sejmu. Dasi je svet navali proti igrišču v velikih grupah, vendar se ni nikjer pojavila gneča. Brezhibna organizacija pri številnih vstopih, nalašč improviziranih za to tekmo, je omogočala vzoren red.

Preskrbljeno je bilo tudi vse za dovoz na igrišče. Tramvaj so vozili v specialnih, podvojenih garniturah, avtobusi, avtomobili itd. Skratka, že ob 14. je bilo igrišče Concordije nabito polno.

Ze okoli 12.30 je začela uvertura: BSK rez.: Concordia rez. 3:2. Mladi Beograščani so dokazali, da je točno tisto mnenje, ki jih je zelo laskavo ocenilo v vsem času odsotnosti njihovih starejših v Montevideu. Čeprav je stanje bilo tik do konca 2:2, so vendar pokazali mnogo bolj dovršen in lep nogomet kot Concordijina rezerva. Sodil je g. Schneller. Potrudil se je bil kot v Ljubljani.

Pred glavno tekmo sta odigrali še dve hazenski družini propagandno tekmo

Concordija : komb. team Ljubljane 15:5 Izvrstna družina Concordije je pokazala zelo lepo igranje. Le tista bolna psihoza, ki je vladala v masi, je razlog, da ta igra ni bila nagajena s tistim priznanjem, ki ga je povsem zaslužila. Kombinirani team Ljubljane je bil v vsem slabši protivnik. Edino Dobarletova je dosegla tehnično višino Concordija. S to zmago je dosegla Concordija 32. trijumf, ne da bi doživela poraz od leta 1928. Tudi to tekmo je sodil gosp. Schneller.

Pri koncu te igre je nudilo igrišče Concordije izpompatno sliko. Okoli 12-14.000 ljudi je čakalo v nervozni in izmučenosti v brezprimerni stisnjenosti začetka usodopolne borbe.

Točno ob 14.50 pride na igrišče BSK toplo pozdravljen v postavi: Stojanović, Radovanović, Mihaljević, Arsenjević, Marinković, Gjorđević, Tirnanić, Marjanović Bl., Marjanović Nik., Vujadinović, Glišović. Takoj nato se pojavlj Concordija uredno postrojena: Demić, Pavličić, Babić, Ralić, Premerl, Pavličić II., Martinović, Pavličić III., Živković, Pavličić II., Praunsberger.

Sodnik g. Göbel z Dunaja je točno ob 15. zapiskal začetek.

BSK je imel početni udarec in pritiska do 4. min. Concordija se prvič osvobodila, prodre po desni strani. Martinović prenaša, gneča pred golom, iz katere Martinović iz neposredne bližine zabije prvi gol.

1:0 za C.

BSK ripostira in pritiska na izravnanje. Nervozna naraščala dva nevarna strela radi gola zaustavlja. Deni na sami črti. Od osme do 15. min. vodi BSK energično ofenzivo, Marjanović in Tirnanić sta iniciatorja vsake napadalne akcije. Splošno se opaža, da igra Concordija po levi strani, BSK

po desni. V tem času je BSK močnejši. V 20. min. nastane po streli radi fola pred golom C. gneča, ki jo izkoristi Vujadinović, da z močnim strelom izenači.

1:1

Ze eno minuto na to doseže Pavličić II vodstvo za C.

2:1 za C.

Sledi 10 težkih minut za C. BSK je absolutno v premoči. Concordijina ožja obramba z izvršnim Premrlom rešuje. Do polčasa se menjavajo napadi, ne da bi se menjal rezultat.

V začetku drugega polčasa pritiska BSK zelo ostro. Pavličić I in Babić tvorita neprehoden zid. Živković, čigar slaba igra je v prvem polčasu splošno vplivala na igro C., se počasi znajde, tako da prehaja C. počasi v napad.

Praunsberger izkoristi v 32. min. situacijo in povzra rezultat za

3:1 za C.

Občinstvo pozdravi ta uspeh z ogromnim aplavzom. Kljub temu se BSK ne vda, temveč napne v naslednjih minutah v obupnem poletu vse moči, da bi izboljšal rezultat. Teh 10 minut je bilo najbolj dramatičnih v vsej borbi. Iz krasno streljanega kota po Glišoviću zabije Marjanović v 30. min. drugi gol za BSK.

3:2 za C.

Ne glede na to je BSK še vedno v premoči. Izenačenje visi v zraku. Toda sreča je Concordiji mila. V 32. min. dobi Živković prenos z leve strani in v prekrasnem »driblingu« po celem igrišču postavi končni rezultat

4:2 za C.

S tem je krenila borba v poslednje faze. Dasi beži Con. led naskok, se BSK vendar ne vda in še proti koncu inscenira par nevarnih napadov, toda brez uspeha. Rezultat se do konca ne menja.

Par statističnih podatkov: koti 7:4 za BSK, folei 22:9 za BSK, outi 13:16 za C., in offsidei 4:1 za C.

Sodnik g. Göbel z Dunaja je bil povsem objektivni; igro je imel ves čas v rokah in ni delal pogrešk. Le glede tretjega gola za Concordijo mu očitajo nekateri, da je padel iz offsidea.

Jugoslavija:Hajduk (Split) 1:1 (0:0)

Beograd, 9. novembra.

Igra je potekala v precejšnji nervozni z obeh strani in ostala do odmora brez gola, ker sta obe moštvi zaigrali marsikatero zrelo šanso. Po odmoru je v 20. min. »foulant« Luburić in sodnik daje enajstmetrovko, ki jo pretvori Mihošević 1:0 za J. Štiri minute kasneje izravna desno krilo Šime Poduje s krasnim strelom. Tekmo je odlično vodil zagrebški sodnik Fabris.

Slavija (Sarajevo):Slavija 1:1 (1:1)

Osijek, 9. novembra.

Srečanje obeh »outsiderjev« med tekmovalci za državno prvenstvo je prineslo osiškli Slaviji prvo in edino točko v državnem prvenstvu. Prvi gol so zabili gostje v 25. min., toda domači so še do pavez izenačili. Zaradi incidenta je sodnik tik pred koncem prve polovice izključil sarajevskega igralca Pavliča, tako da je Slavija igrala le z 10 možmi. Po odmoru sta bili obe moštvi nekaj časa v premoči, vendar jima ni uspelo spremeniti izida v svojo korist. Sodnik Popović iz Beograda je bil objektivni.

Tekme za pokal LNP

Ljubljana, 9. novembra.

Danes je bilo na igrišču ASK Primorja odigranih 42 minut prekinjene pokalne tekme med Jadranom in Grafiko, ki se je, kakor znano, končala z neodločenim rezultatom 2:2.

Jadran : Grafika 5 : 4 (2 : 2).

Igra se je pričela z enajstmetrovko proti Jadranu, ki je »sedel«. Par minut pozneje je prisodil sodnik drugo enajstmetrovko, ki je spremenila rezultat na 4:2 v korist Grafiko. Jadranški igralec izhaja iz nevarnosti in so se še z večjim elanom lotili posla, kar jim je kmalu prineslo izenačenje, vodstvo in zmago. Grafika je očividno podcenjevala nasprotnika: velik del krivde za poraz nosi ožja obramba, ki je bila zelo nesigurna. Jadran se je boril požrtvovalno in je zmago popolnoma zaslužil. Tekmo je v obojestransko zadovoljstvo sodil g. Deržaj. Druga tekma za pokal LNP, med ASK Primorjem in SK Ilirijo, se ni vršila, ker moštvo Ilirije, kakor je klubovo vodstvo objavilo že med tednom, ni nastopilo. Občinstvo je bilo o tem večinoma že poučeno, tako da na prostoru zaradi odsotnosti drugega nasprotnika za »derby« ni bilo posebnega razburjenja. S stvarjo se bo seveda pečal LNP.

Namesto pokalnega »derbya« se je vršila nato prijateljska tekma med moštvi Primorja in Svobode, v kateri so Primorjaši

odnesli sigurno zmago 8:4 (6:1). Tekmo je sodil g. Marinič.

Maribor, 9. novembra.

Tekmovanje za pokal LNP je končalo z malim presenečenjem, kar velja za obe tekmi. Ze v prvi tekmi

Železnikar : Svoboda 7:1 (1:1)

so mladi Svobodasi prijetno presenetili. V prvem polčasu igre so bili favoritu povsem dorasli in so podlegli šele v drugem polčasu boljši rutini in vzdržljivosti nasprotnika. Z boljšim vratarjem in potrebnim treninogom izjedli moštva za bodočo sezono ne bodo baš nepopolni. Živahnejša je bila tekma

Maribor : Rapid 2:2 (2:1)

Tekma med starima rivaloma je slišila prvenstvenemu boju za točko, vendar pa je nutila lep sportni užitek. Maribor je moral nastopiti brez strelca Pepčka Hreščaka, kar je šanse Rapida povečalo. Crnc-beli so bili v prvem polčasu izrazito v premoči in so že v prvih petih minutah zabili dva gola. Po neupravičeni izključitvi Priverška pa je napad močno popustil, vendar je še vedno ogrožal vrata nasprotnika. Neutrudljivi krileci so z dobro razpoloženo obrambo zadovoljevali. Rapid je z izredno voljo nado-

Smrtna nesreča in uboj v mariborski okolici

Drevo ubilo kmečkega fanta – Uboj zaradi dekleta

Maribor, 9. novembra.

Ko so v petek pri Kvasovih v Zgornji Pristavi v gozdu podirali dreve, je padajoče drevo z vejami doseglo Mihaela Kvasa in ga stisnilo čez prsni koš. Nesrečnež je samo še glasno kričnil, potem pa je izdihnil. Smrtna nesreča dobrega fanta je vzbudila veliko sočutje.

Na Dupleškem vrhu se je odigrala ljubosumna igra, ki je zahtevala mlado živ-

meštil tehniške pomoči nasprotnika. Glavna zasluga za neodločen rezultat, ki ga je dosegel Rapid s problematično enajstmetrovko, gre Rapidovi obrambi.

Najslabši mož na polju je bil sodnik g. Nemec.

Ostale nogometne tekme

Dunaj: Admira:WAC 5:0, Vienna:Slavan 3:1, Wacker:Sportklub 6:5.

Praga: Slavija:Viktoria-Zižkov 1:0 (1:0).

Budimpešta: FJC:Ujpest 1:1, III. okraj: Pecs Baraja 3:0, Vasas:»33« 2:2, Hungaria:Salaria 3:1, Bastya:Nemzeti 2:1.

Debrecin: Bocskay:Kispest 5:1.

Otvoritev tableteniške sezone v Ljubljani

Danes se odprli v Ljubljani »Tableteniške« sezone. Privravljalnemu odboru TT podsaveza se je nameravalo pridobiti za gostovanje v Ljubljani dva svetovna prvaka Szabados in Kabos, oba člana MTK Budimpešte. Kakor znano, o nastopih v soboto in nedeljo v Zagrebu proti najodličnejšim jugoslovanskim igračem, med »atermi« sta tudi dva izbrana ljubljanska igrača, člana »Ilirije«. Leta igrača nastopita skupno z ljubljanskim moštvo v drevi ob 20. v oči dvorani Uniona. V primeru ugodnih pogojev MTKB nastopi razen Szabados in Kabosa tudi ostala ekipa Madžarov.

jih domači še pravočasno opazili in pre-

gnali. Takisto so jih opazili tudi na neki samotni kmetiji v kresniški okolici. Pomočnjaki so zvečer polegli pred hišo in čakali, da bi domači ugasnili luči in legli k počitku. Med tem ko so se pripravili zaradi razdelitve plena, ki se jim je obetal, je dekla stopila s škafof po vodo k studencu, ki leži pod hišo. Bila je bosa in je zaradi tega niso čuli. Govorica neznanih mož se je dekli videla sumljiva, zato se je takoj vrnila v hišo in obvestila domače o neznancah, na kar so jih fantje nagnali.

Po mnenju domačinov bodo ti nevarni vlomilci brzkone kakor delomirni tujci, ki se klajajo po deželi ter se prav radi zaletajo v odročna naselja.

Za napredek Pragerskega

Pragersko, 9. novembra.

Letošnje stavbeno gibanje je bilo dokaj živahno in kakor vse kaže, tudi v bodoče ne bo popustilo. Kupljenih je več novih gradbenih parcel, na katerih bodo že spomladai začeli graditi hiše. Da Pragersko napreduje, se je v prvi vrsti zahvaliti njegovi ugodni legi. Tu je važno križišče prog proti Ljubljani, Ptuj, Mariboru, v ozadju je veliko rodovitno Dravsko polje in baš Pragersko je postaja, odkoder se vsako leto razpošiljajo na vse strani ogromne množine poljskih pridelkov in sadja.

Iz Pragerskega pa vodi še četrta proga proti Rogatcu ter se je že pred leti započela akcija, da bi se ta normalnotirna in okrog 7 km dolga proga podaljšala do Rogateca, do kamor je približno le še 16 km. Železnica, ki bi tekla preko zgornjega Ptuskega polja mimo Majšperka in Donacke gore, bi vezala dve važni progi Maribor—Ljubljana in Varaždin—Zagreb. Zveza Maribora in Zagreba bi bila na ta način skrajšana za 55 km.

Za napredek našega kraja pa je potreben tudi regulacijski načrt. Malokatero naselje leži tako ugodno, da bi se dale ceste s tako lahko izpeljavo v popolnoma ravnih smereh kakor pri nas. Občinski odbor naj čimprej ukrene vse potrebno, da se do polovice izpeljana cesta od Kajnta do šole podaljša v isti smeri do postaje. To cesto bi sekalo petero ravnih vzporednih cest in sicer bi vodila prva od Slavince mimo kolodvora in dalje ob progi, druga od Bergleza proti Lončariču, tretja v sredi se nezazidanih parcel proti Fuderniku, četrta od Pernata proti Gredam, peta pa od Vindšica proti Franjevcem. Z izvedbo tega dela bi dobilo Pragersko krasno lice. Če se bo občinski odbor zavzel za čimprejšnjo realizacijo tega načrta, si bo postavil najlepši spomenik in žel bo tudi zahvalo naših potomcev.

Smrt odličnega slikarja

Zagreb, 9. nov. Nocoj ob 8. je nenadoma umrl zadet od kapi rektor slikarske akademije in eden najbolj znanih jugoslovanskih slikarjev Klement Crntić, star 63 let.

Največji povojni finančni polom v Franciji

Propast francoskega finančnika Oustrica – Insolvenca treh bank in štirih borznih špekulantov

Kakor smo že v nedeljski številki kratko poročali, je prišlo v Parizu do strašne finančne katastrofe, do poloma velikega Oustricevega bančnega koncerna. Ta polom ki je v neposredni zvezi z likvidacijo imovine propadlega italijanskega industrijca in finančnika Ricarda Gualina, bo zahteval večstomilijonske žrtve francoskih malih kapitalistov in obenem številne druge likvidacije in konkurse bančnih trvd in borznih špekulantov.

Karijera Alberta Oustrica, lastnika propadle Banque Oustric, katerega premoženje se je še lani cenilo na 600 milijonov frankov (1¼ milijarde Din), je pričela kmalu po vojni. Z uspešnimi borznimi transakcijami si je Oustric že za časa inflacije pridobil toliko premoženja, da je ustanovil svojo lastno (sedaj propadlo) banko, ki se je naglo razvijala. Z uspešnimi špekulacijami velikega obsega si je v kratkem času na pariški borzi pridobil velik ugled. Ker mu stroga organizacija parketa pariške borze ni konvenirala, je svoje delovanje osredotočil na promet v kulisi, kjer je sčasoma postal neomejen gospodar. Njegove borzne kupitje so postale merodajne za splošno tendenco v kulisnem prometu, kjer mu je pogosto s spretnimi manevri uspelo dvigniti ali potisniti tečaj špekulacijskih efektov za 20–30% v enem samem dnevu. Njegove divje špekulacije so mu prinesle ogromne dobičke.

Prišel je ustanavljati velika podjetja, pridobil pa si je tudi odločilen vpliv v mnogih drugih podjetjih, zlasti pri avtomobilski tvornici Peugeot. Pred leti je kupil večinski paket delnic bolivijskega rudnika Huanchaca. Pri tej priliki je pokazal vso svojo sposobnost kot zanimalor na orzi, kajti uspelo mu je, da se je tečaj teh delnic v kratkem dvignil od 120 na 800 frankov, čeprav podjetje nikdar ni izplačalo kake dividende. Pri tem visokem tečaju je potem prodal vse delnice, kar mu je prineslo ogromen dobiček.

Da bi si pridobil novih še večjih finančnih sredstev za svoje špekulacijske manevre, je pred leti kupil večino delnic sedaj prav tako propadle Banque Adam, ki mu je s številnimi podružnicami v provinci omogočala izkoriščati denarna sredstva malih podeželskih ljudi. Kakor se zatrjuje, znašajo obveznosti Oustrica nasproti tej banki okrog 200 milijonov frankov. Pred leti si je za svoje transakcije pridobil kompanjo v osebi znanega italijanskega finančnika Ricarda Gualina, ki pa je nedavno popolnoma propadel.

Katastrofa, ki je doletela Gualina, seveda ni mogla ostati brez vpliva na posle Oustrica samega. Naglo je izgubil svoj

vpliv v kulisi pariške borze, delnice podjetij njegovega koncerna so pričele naglo padati in končno so mu velike izgube in javni napadi v novinah izpodnesli tla. Težkoče Banque Oustric so postale dnevno večje, dokler ni ob priliki likvidacije borznih terminskih poslov ob oktoberskem ultimu prišlo do popolnega poloma. Samo obveznosti banke Oustric za borzi se cenijo na 100 milijonov frankov. Ker banka ni bila v stanju, da likvidira to ogromno vsoto, je morala v četrtke ustaviti plačila in v petek predložiti sodišču predlog za konkurzo postopano. Kakor se zatrjuje, ima banka poleg drugih velikih obveznosti še kratkoročni dolg pri Francoski banki v višini 125 milijonov frankov.

Borza je takoj črtala notacije delnic Oustricovih podjetij, ki so še pred kratkim predstavljale vrednost od 1 milijarde frankov (2,2 milijarde Din). Polom banke Oustric pa je imel za posledico takojšnjo insolvenco Banque Adam kakor tudi insolvenco banke Credit du Rhône. Zaradi plačilne nezmožnosti Banque Adam je prizadelih 55.000 vlagateljev. Pariške velebanke se sedaj trudijo, da bi, četudi z zruvami, rešile »saj to banko« Najtežje pa je prizadel polom člane kulisne borze, od katerih je že doslej prišlo večje število v konkurz.

Vinski sejem

Priredi vinarska zadruga Jeruzalemčan v Ivanjkevičih dne 10. decembra. Otvoritev ob 8. jutraj. Letošnji mošti se prav lepo razvijajo in bodo do takrat gotovo še tako daleč, da se bo kvaliteta dala popolnoma presoditi. Pridetek je letos dvakratni od lani. Cene so pa izredno nizke. Pripuščena bodo le vina iz ljutomersko - ormoškega vinarskega okoliša. Ta sejsma prireditelj je šesta tukaj ter je pri producentih kakor pri kupcih zelo priljubljena. Vršila se bo v restavracijski dvorani tik kolodvora. Eventualna popajnska daje rade volje uvodoma omenjena zadruga.

50 letnica

zagrebškega potresa

Zagreb, 9. nov. Dopoldne ob 10. je bila v cerkvi sv. Marka služba božja v spomin na veliki potres v Zagrebu pred 50 leti. Prisostvovali so ji zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter mnogi meščani, med njimi ban, komandant armije, mestni župan in drugi. Službo božjo, je služil kanonik Ritič.

Finančna ureditev agrarnih odnošajev v Srbiji

Beograd, 9. nov. Po likvidaciji agrarnih odnošajih begluških posestev v Bosni in po nedavni finančni ureditvi agrarnega virašanja v Dalmaciji je posebna komisija ministrov in strokovnjakov te dni izdelala načrt zakona o likvidaciji agrarnih odnošajev v Južni Srbiji. Projekt je že predložen predsedstvu vlade zaradi uzakonjenja. S tem zakonom bodo likvidirani agrarni odnošaji v Južni Srbiji in sicer na njen način kakor v Dalmaciji. Država bo odkupila zemljo s godstotnimi državnimi obveznicami, tako da bomo poleg godstotnih begluških obveznic in godstotnih dalmatinskih agrarnih obveznic dobili še tretji tip obveznic z enako obrestno mero.

Največja špijionska afeta, ki je svoječasn silno globoko pretresla ves kulturni svet!

VELESENZACIJA PRIDE V ELITNO KINO MATICA

Kapetan Dreyfus

Nočni napadi banditov v Chicagu

Edward Dean Sullivan,
Chicago

Tuji zločinci v chikaškem podzemlju nezaželeni — 200 napadov v eni noči — Umor dijaka — Moj predlog in odgovor policijskega ravnatelja

Skoro vsak odpuščen kaznenec roma v Chicagu, ker je preverjen, da bo tam kmalu prišel do zaslužka.

Prepoved alkohola je povzročila, da se je število prebivalstva zmanjšalo, kajti večina zločincev se je posvetila trgovini z alkoholom, ki donosa več dohodkov in manjše kazni. Umori in nasilja se omejujejo — kolikor so jih zakrivali tihotapci z alkoholom — skoro izključno le na boje med tekmujočimi tihotapskimi tolpmi.

Dion O'Banion je bil prvotno razstreljavec blagajne. Pete in Frank Gustenberg, ki sta bila ubita pri velikem krvoprelitju na Valentinov dan, sta prej izvrševala roparske napade proti plačilu. Schmer Drucci je bil specialist za napade na banke. Vsi znani voditelji so bili prej v zvezi z zločinstvom in so pričeli šele potem trgovati z alkoholom.

Alkoholni banditi skrbijo v nekem smislu za to, da je v Chicagu vedno manj pravih policnih zločincev. Vsak kaznenec izve od svojih »tovarišev«, da se mora po prestani kazni obrniti na to ali ono tihotapsko tolpo v Chicagu, ki mu plača potne stroške do bližnjega mesta. Tihotapci nočejo, da bi jih kdo motil pri njihovem dobičkanosnem podjetju. Al Capone je večkrat izjavil: »Mi hočemo imeti red za vsako ceno!«

L. 1919 je bilo v Chicagu še mnogo pravih zločincev. Prvi slučaj, ki se ga spominjam iz tega časa, se tiče nekega moža, ki se je ob 9. zvečer peljal domov. Bilo je v novembru

in mož je bil oblečen v dragocen kožuh. Sredi ulice so ga napadli banditi in ga slekli. Mož je moral teči domov v samih spodnjih hlačah.

V onem času ni bilo nič posebnega, da je bilo uredništvom listov sporočenih dvesto napadov v eni noči. Listi so zjutraj kratko beležili dvajset ali trideset napadov, ostalih pa niso niti omenili. Kdo bi poročal o napadu na človeka z inozemskim imenom, o javni kraji par dolarjev in srebrne ure? Ali o potolčenem nosu in neznačajni rani po revolverskem strelu?

Takrat sem delal v eni nočnih redakcij v Chicagu. Ko sem bil opisal kakih sto napadov in vrgel drugih sto v koš, se mi je posvetilo v glavi: ne bi bilo slabo, da si kupim samokres. Iz uredništva sem odhajal ob eni, iz novinarskega kluba pa ob treh ponoči!

V onem času je povzročalo »delovanje« zločincev mestu Chicagu mesečno en milijon dolarjev stroškov. Številni potniki iz Indije, Jove, Nebraske in iz drugih sosednih dežel so seveda vedeli za pogoste napade v Chicagu in so deponirali svoje dragocenosti in svoj denar v hotelskih sefih. Tako so hodili kupci po mestu, brez denarja v žepu in marsikdo bi šel rad v gledališče ali kino, pa ni mogel, kajti če je šel nazaj po denar v svoj hotel, je navadno zamudil vse. Izboljšanje takega položaja ni tako enostavno, kakor si mislijo ljudje. To hočem dokazati s predlogom, ki sem ga izročil — po nekem drznem roparskem napadu in umoru L. 1920.

— chikaškemu policijskemu ravnatelju Johnu G. Garrityju.

Dva univerzitetna dijaka sta si izposodi-

la od svojega tovariša avto, s katerim sta

napravila v družbi dveh dijakin večerni iz-

let. Ob desetih so se ustavili ob razsvetlje-

nem parku, se setali in pogovarjali. Nenad-

no sta se pojavila pred njimi dva bandita ter

jih oropala vsega denarja — skupno dva-

najst dolarjev. Deklicama sta odvzela vse

dragocenosti in ukazala, da morajo vsi iz

avtomobila, ki je zdaj njuna last! Dijak, ki

Policija v Chicagu je proglasila 28 banditov za sovražnike človeške družbe. Med razstavljenimi fotografijami banditov je tudi Al Capone.

si je izposodil avto, se je svedel odgovor-

nosti in se je upiral. Bandita sta ga na me-

stu ubila.

Ko sem prejel v uredništvu to sporočilo, sem prečital seznam še nepojasnjenih zločinov ter sam ušel s tem seznamom k policijskemu ravnatelju, ki me je mirno poslušal do konca.

Po parkih in predmestjih je bilo izvršenih več roparskih napadov na mlade ljudi. Prebivalstvo je bilo silno razburjeno. Zato sem predlagal, naj se odpeljeta na te kraje po dva detektiva v avtomobilu in druga dva preoblečena v deklice. Tam naj čakajo na ugodno priložnost. Ko bi prišli banditi in jih napadli, naj bi jih policisti kratkoma postrelili. To bi bil za ostale dober nauk in bi napravilo konec nesmiselnim sodnim obravnavam, pri katerih so bili banditi navadno oproščeni.

»Da, gospod,« je rekel policijski ravnatelj, »to je zares dobra misel, toda povedati vam moram, da smo jo že preizkusili brez vsakega uspeha.«

In povedal mi je zgodbo o policijskem ravnatelju v Minnesoti, ki se je dolgo let uspešno bori z zločinci. Neki dan pa se je pojavila skupina banditov, ko so v tleh napadli ubili dva človeka. Nato so ponovili napade po kavarnah in gostilnah. Policijski ravnatelj je poslal oddelke detektivov v neki lokal, ki so ga imeli napasti banditi. V noči, ki so jo detektivi prebili v tej kavarni, so izvršili banditi dva nova napada in so se slednjim prikazali tudi na vratih te kavarne. Bili so štirje, od katerih sta padla dva takoj na mestu. Prebivalstvo se je oddahnilo in proslavljalo policijskega ravnatelja.

Toda samo en dan, kajti izkazalo se je, da eden od obeh ustreljenih sploh ni imel nobene zveze z roparji, drugi pa je bil slučajen gost. In policijski ravnatelj je bil odžagan.

»Da, gospod,« je rekel policijski ravnatelj v Chicagu, »vaša misel je zares dobra, toda že preizkušena!«

Iztrebljenje banditov v Chicagu torej ni tako enostavna stvar, kajti moja misel paš ni edina, »ki je bila že preizkušena!«

EDGAR VALIČ Belg v življenju KRIMINALNI ROMAN

Riko se je nasmehnil, kakor se nasmehne človek naivnemu pripovedovalcu otroka: ki z vso resnostjo pripoveduje o stvari, ki je za odraslega več nego smešna.

»Iskala si me? Povsod? Ubožica!« je dejal in pokazal na njen naslonjač, češ naj se vsede.

V njegovih besedah ni bila nič trohica ironije. Jana ni hotela sesti. Sta'a je poleg nje in ga zrla z užaljenimi očmi.

»Seveda. Človek stori najbolje, ako sploh ne odgovori na vprašanja, pa naj bodo še tako ljubezniva!« je rekel mirno in gledal na morje.

»Da, blagor človeku, ki more ostati gluhi, kadar mu prija!« je rekla Jana in sedla v svoj naslonjač.

Riko je vedel, da bi bila ostala vsaka beseda zaman in je molčal. Preveč jo je poznal v tem oziru, da bi mogel misliti na izjemo.

Tako sta molče sedela drug poleg drugega. Dolgo, predolgo, da bi mogla vztrajati Jana, ki se je zdaj pa zdaj ozrla po njem.

»Riko,« ga je nagovorila, »na važno vprašanje mi moraš odgovoriti.«

»Tako?« se je zasmehal Riko.

»Vidiš, kakšen si! Samo norčeval bi se!«

»Se na misel mi ne pride, da bi se norčeval. Ne vem, to se pravi, nekako vesel sem te lepe vožnje.«

»Res? Povej po pravici! Da si vesel, praviš?«

»Mar ni lepo takole na morju?«

»Torej si zadovoljen in ti ni žal, da si z menoj?« je vprašala Jana in položila roko na njegovo ramo.

»Žal? Milsim, da ta beseda ni pravilna. Še nikoli mi ni bilo ničesar žal! ako nisem storil kaj napačnega.«

»Hvala, Riko. Veš, meni se je kar zdelo, da obžaluješ to pot. Zdaj vem, da sem se motila. Toda zakaj si ves čas tako čudno zamišljen?«

»Zamišljen? Čudno zamišljen? Ali je to tisto važno vprašanje?«

»Najprvo mi odgovori na to.«

»Pravijo, da sem vedno zamišljen. Meni samemu se ne zdi. Da bi mi bil pa kdo rekel, da sem celo čudno zamišljen, se ne spominjam.«

»Ampak nekaj posebnega moraš imeti na srcu.«

Rikov obraz se je zresnil.

»Vidiš, zdaj si pa tiho!«

»Pa ne zato, da mi ni treba odgovoriti. Vsak človek ima kaj posebnega na srcu. Tudi ti.«

»Pusti zdaj mene! Sicer pa itak veš vse. Samo to mi povej, kaj ti prizadeva skrb?«

»No, to je že bolj rečeno.«

»Meni boš vendar zaupal, kaj ti teži srce. Boš videl, takoj ti bo bolj, ko odložiš svojo skrb name.«

»Jana, vse boš zvedela. Tudi to. Potrpi malo in priznaj, da je marsikaj, česar se ne more zaupati, da rabim tvoj izraz, ako človek ne čuti notranje potrebe za to. Ali mi res?«

»To je res, toda koliko stvari si mi že zamočkal in še nikoli nisi čutil notranje potrebe, da bi mi jih pozneje zaupal.«

»Hočeš reči morda, da vobče nimam zaupanja vate?«

»Ne, tega ne mislim in bi tudi ne mogla misliti.«

»Torej, potrpi malo. Morda zveš še prehitro.«

»Ne govori tako! Kaj naj si mislim?«

»Hotel sem reči, da boš še prehitro uvidela in me...«

»Kaj? Povej do konca!«

»In me obsojila. Morda po krivem ali pa tudi ne.«

»Odkod take misli? Čudne misli?«

»Čudne misli? Čudne misli?« je vprašala Jana.

»Silno sem radovedna.«

Riko je bil zadovoljen z njeno odločenostjo. Če ni drugega kakor radovednost, si je mislil, no potem bo že šlo. Toda čemu bi si kvaril uživanje te nepričakovano lepe vožnje po morju s stvarmi, ki so neizgibne? Dosti se je že vozil po morju, v vsakem letnem času, toda tako prijetne vožnje v pozni jeseni še ni doživel. Sonce je sijalo navzlic lahnemu vetriču tako toplo kakor v prvi pomladi.

Na Janino vprašanje, če je znan v Dubrovniku, ji je povedal hotel, kjer se bo nastanila, dokler ne najde primerne zasebnega stanovanja. Odsvetoval ji je, da bi stanovala v mestu samem. Jana se je strinjala v tem ter je pripomnila, da ji bo dolgčas.

»Dolgčas v Dubrovniku?« se je začudil Riko. »Tako bi mogel reči le kak lahkoživec, ki živi od zabave in zaradi zabave. Kdor pa ljubi solnce in morje, solnce pozimi! temu ne more biti dolgčas.«

»Saj veš, da nisem bila nikoli tam. Sicer pa sem mislila na popolnoma drug dolgčas.«

»Da, da!« je pritrdil Riko ob misli na njenega Srečka in pomislil, da ne bo mogel tako lahko ali vsaj ne tako hitro izpolniti svoje obljube.

»In zdaj je na vrsti tisto važno vprašanje!« se je vzravljala Jana.

»To je?«

»Da ostaneš pri meni delj nego si rekel, ali ne, Riko? To moraš storiti, moraš!«

»Delj nego sem rekel? Jana, ne bodi sentimentalna! Dolžnost je dolžnost.«

Jana ga je gledala s plašnimi očmi, mu segla v desnico in ga rotila:

»Obljubi, da me ne pušiš same v tujem mestu! Da ostaneš pri meni, dokler bo mogoče!«

»Kako naj obljubim nekaj, česar ne morem in ne smem? Pomisli dobro! Sama si rekla, da moram biti čimprej v Ljubljani zaradi — njega vendar!«

»In jaz, Riko? Daleč od vaju obeh?«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčeno pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dob

Kontoristinja
a perfektno znanjem nemške in slovenske korepondence, strojno pisarje v vseh pisarniških del, sprejme trgovsko podjetje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Nemščina« 45163

Čevljar, pomočnika
za izdelavo gotjare sprejem takoj v gl. oddelku »Jutra«. 45092-1

Medičar, pomočnika
sprejem takoj proti plači po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 44995-1

Knjigovodjo
ali knjigovodnjo sprejme v stalno službo hotelsko podjetje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Točnost 3000«. 44106-1

Vajenko
sprejem takoj. Atelje za žensko krojaštvo. Mero sodna ul. 1/L. 45065-1

Trg. učenca
a primerno izobrazbo sprejem na delo z vse okoli bo v bliž. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«. 44771-1

Sobarico
ki zna šivati in likati, išče »Vlastnostno Baigovi dve. ri, kraj Samborca. Zagreb. 44986-1

Učenca

stravaga sprejem v trgovino mešanega blaga v b. po v bliž. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Karol Zupane. Loke št. 270 — Trbovlje. 44938-1

Trg. učenca
krojača razvitega, s najmanj 2 razredi mešč. del sprejme v b. po v bliž. Trgovina mešanega blaga v Sv. Andražu, Slov. gorice. 45094-1

Črkoslikarja
izurjenega v vseh tehnikah, išče. Ponudbe pod »Močjete« na oglasni oddelki »Jutra«. 45316-1

Družina 2 oseb
išče postrežnico za ves dan. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45341-1

Učenko in dobro entlarico
za strojno pletenje sprejme A. Zevnik, Dravljje št. 121. 45093-1

Valenko
sprejme damsko krojaštvo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47643-1

Več prešivalk volne
privravnih sprejem v stalno delo. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 47647-1

Vajenca
za elektroteh. obrt sprejem. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Za Ljubljano«. 47616-1

Službe išče

Prodajalka
mešane stroke išče nameščenja. Dopolnje je poslati na oglasni oddelki »Jutra« pod »Dobra prodajalka«. 45363-2

Učenec
priden, pošten, 3 razrede meščanske šole išče službo v trgovini z mešanim blagom. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«. 45272-2

Mladenč
22 leten, vojašnice prost, s štirimi razredi gimnazije išče mesto kot praktikant v pisarni, zobnem ateljeju ali kot kakršenkoli učenec. 45099-2

Gospodična
iz boljše hiše išče službo v kuhinji ali kot sobarica v Ljubljani. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«. 45077-2

Trgovski potniki
Akviziterja spretnega in z dobrimi referencami sprejem za prodajo strojev in orodja. Podrobnosti ponudbe pod šifro »Trgovski potniki 22« na oglasni oddelki »Jutra«. 47644-5

Novo hišo
tridružnično, takoj za vso. 5 minut od postaje in 2 minuti do avtobusa, ki vozi vsako uro v D. M. v Polju prodam za 150.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45052-30

Nova hiša
dvodružnična na delu na Dunajski c. 1a/IV. entala 1 m po 1 Din. Izvaja vsakovrstne vezenje. 44826-30

Šivilja

pro šivat na dom obišče in perile. Ponudbe poslati na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Dober okus«. 45096-3

Nemški pouk
nudi diplomirana učiteljica posameznikom in v skupinah po 6 Din. Onudbe pod »Uspeh 45« na oglasni oddelki »Jutra«. 45343-4

Trgovski potniki
Akviziterja spretnega in z dobrimi referencami sprejem za prodajo strojev in orodja. Podrobnosti ponudbe pod šifro »Trgovski potniki 22« na oglasni oddelki »Jutra«. 47644-5

Novo hišo
tridružnično, takoj za vso. 5 minut od postaje in 2 minuti do avtobusa, ki vozi vsako uro v D. M. v Polju prodam za 150.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45052-30

Nova hiša
dvodružnična na delu na Dunajski c. 1a/IV. entala 1 m po 1 Din. Izvaja vsakovrstne vezenje. 44826-30

Nova hiša
dvodružnična na delu na Dunajski c. 1a/IV. entala 1 m po 1 Din. Izvaja vsakovrstne vezenje. 44826-30

Nova hiša
dvodružnična na delu na Dunajski c. 1a/IV. entala 1 m po 1 Din. Izvaja vsakovrstne vezenje. 44826-30

Nova hiša
dvodružnična na delu na Dunajski c. 1a/IV. entala 1 m po 1 Din. Izvaja vsakovrstne vezenje. 44826-30

Nova vila

enonadstropna s 3 stanovanji blizu Stadiona naprodaj. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«. 45090-30

Stanovanje
2 sob. kuhinje in shrambe takoj oddam politen in čedni stranki v Mostah. Korčova ulica št. 10. 45108-21

Stanovanje
2 ali 4 sob. kuhinje, pred-sobe, balkona, kopalnice in vseh pritlikin, vse pod enim ključem, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45167-21

Stanovanje
3 sob. kuhinje in pritlikin, v sočni vili takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47615-21

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Manovanja

3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam v Bolgarski ulici št. 34. 45351-23

Lepo sobo

oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47609-23

Prazno sobo
v centru mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47645-23

Sobo
oddam gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47665-23

Lepo sobo
s posebno vzhodom oddam. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 45115-23

Sobo
s poseb. vzhodom in električno razsvetljavo oddam s 15. novembrom na Staro trgu št. 19/II. 45117-23

Lepo sobo
išče visokošolec za takoj. Ponudbe pod »Séparée« na oglasni oddelki »Jutra«. 45331-23

Stanovanje
3 sob. kuhinje, verande in pritlikin oddam s 1. febr. 193